A°. 1844. N°. 15.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 3 Februarij.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De prijs der **Rotterdamsche Courant** *is, zoo voor buiten als binnen deze Stad, f 3 per drie maanden, f 6 per zes maanden en f 12 voor een geheel jaar; kunnende men zich, behalve aan het Kantoor der Courant, ook bij alle solide Boekhandelaars en aan de Postkantoren elders abonneren.*

LONDEN den 31 januarij.

Heden namiddag zullen de Koningin en prins *Albert* het kasteel van Windsor verlaten en naar deze hoofdstad komen, waar morgen het Parlement door H. M. geopend worden moet. Denkelijk keert het Hof reeds saturdag naar Windsor terug, nadat de gewone adressen in antwoord op de troonrede ontvangen zullen wezen. Sommigen gelooven dat hetgene thans in Ierland plaats heeft, als mede de heerschende verdeeldheid over de graanwetten, in die aanspraak met stilzwijgen zal worden voorbijgegaan.

Laatstleden vrijdag heeft de heer *Sheil*, voor het Hof te Dublin, zijne pleitrede, tot verdediging der aangeklaagden in het algemeen, en van den heer *John O'Connell* in het bijzonder, uitgesproken, die, ofschoon zij eenige uren achtereen duurde, de aandacht onafgebroken heeft geboeid, zoowel om het gewigt der zaken, als door de heldere uiteenzetting der denkbeelden, en de meesterlijke welsprekendheid, die overal in zijne rede doorstraalde. Eerst trachtte hij al het gebrekkige en met den voortgang des tijds strijdige der Engelsche wetten tegen gevallen van zamenzwering aan te toonen; daarna de vestiging, inrigting en daden der Repeal-Associatie te verdedigen, in welke, volgens hem, niets misdadigers lag dan in andere Vereenigingen, bij voorbeeld in die der Oranjelieden, welke echter, in stede van vervolgd, door de tegenwoordige Bewindslieden veeleer aangemoedigd was. Hij schilderde vervolgens, met levendige kleuren, die plegtige openbare vergaderingen, naar welke de bevolkingen van geheele Graafschappen waren heengestroomd, om hare wettige regten te vorderen, zonder dat zij ooit de orde en kalmte hadden uit het oog verloren, tot wier bewaring zij, in de eerste plaats, door de thans als aangeklaagden voor de balie staande redenaars, gedurig op het gemoedelijkst waren aangemaand.

Maandag, voor dat de pleitredenen werden voortgezet, verzocht de heer *J. O'Connell* het woord, om te betuigen dat hij zich bezwaard achtte door iets hetwelk zijn verdediger, de heer *Sheil*, gezegd had, namelijk dat deze zich wel met den ergens gedanen voorslag zou kunnen vereenigen, volgens welken het gewone Parlement gedurende een gedeelte des jaars zijne zittingen te Dublin houden zou. Hij wilde niet gerekend worden in dit gevoelen te deelen, naardien hem, als Repealer, niets vergenoegen zou dan de volkomen herstelling van het op zich zelf staand Parlement van Ierland.

De advocaat *Moore* trad vervolgens als verdediger van den heer *Tierney*, een ierschen geestelijke, op. Na breedvoerig over de beschuldiging van zamenzwering in het algemeen gesproken te hebben, waarbij hij het lang uitstellen der vervolging als bewijs voor het bewustzijn van het onregtvaardige daarvan aanvoerde, dewijl men anders reeds de allereerste openbare volksvergadering ten doel dier vervolging had moeten stellen, ging hij over tot hetgene zijnen client meer in het bijzonder betrof. Deze had, zeide hij, geene dan wettig erkende bijeenkomsten bijgewoond, en aldaar niets gezegd of gedaan wat naar zamenzwering zweemde. Ook was het onwaar dat hij tot een politie-beambte gezegd zou hebben dat de beginselen der Repealers voortgang in het leger maakten.

De heer *Ray*, secretaris der Associatie tot herroeping der Unie, werd door den advocaat *Hatchell* verdedigd, voornamelijk op grond dat hij de bijeenkomsten dier Vereeniging als bezoldigd persoon bijgewoond en verder niets verrigt had wat bij de wetten was verboden. Dewijl ongesteldheid den advocaat *Fitzgibbon*, wiens beurt tot spreken het hierop was, daarin verhinderde, en het Hof zich vereenigde met het gevoelen van den heer *D. O'Connell*, dat de vastgestelde volgorde niet veranderd mogt worden, is de zitting voor dien dag opgeheven.

— De Amerikaansche kamer van koophandel te Liverpool heeft aan den minister *Peel* eene memorie ingediend, waarbij zij eene vermindering der regten op den tabak verzoekt, en de voordeelen aanwijst die zoowel de schatkist als de handel daarvan trekken zou.

— Uit de Vereenigde Staten zijn hier berigten tot 11 dezer. Twee motien tot vermindering van het tarief waren in het Huis der Representanten verworpen.

— Blijkens statistieke opgaven, zijn gedurende het jaar 1843 in de haven van Alexandria aangekomen 829 schepen van verschillende natien, en 805 uitgezeild. Onder de eersten telt men 204 en onder de laatsten 215 engelsche vaartuigen.

— Gisteren waren de 3 per cents geconsolideerden 97 en 1 half a contant en voor rekening; de gereduceerden 98 en 1 vierde; de actien van de Bank 195 en 1 half; Spanje 5 per cents 23 en 1 achtste, dito 3 per cents 31 en 1 half a contant, en 31 en 3 vierden voor rekening; Portugal 47 en 3 vierden; Mexico 33 en 3 vierden a contant, en 34 en 1 achtste voor rekening; Holland 2½ per cents 55, dito 5 per cents 101 en 1 vierde, en dito 5 per cents, O. I. leening van 1837, 100 en 1 vierde.

PARIJS den 31 januarij.

Men verhaalt dat de Koning, bij het zien der geringe meerderheid, met welke het adres was aangenomen, met zigtbaar misnoegen gezegd zou hebben: „Ziedaar dan hoe mijne *onderdanen* mij voor de zorgen van veertien jaren beloonen."

Het is bekend dat de heer *de Salvandy*, ambassadeur van den Koning der Franschen te Turyn, als gedeputeerde tegen de aanneming van het adres gestemd heeft. Sedert liep een gerucht, dat genoemde heer zijn ontslag als ambassadeur zou vragen, en de gisteren uitgekomen dagbladen laten hieromtrent geen twijfel meer overig, hoewel zulks nog niet officieel is. Sommigen echter willen te veel gewigt aan deze zaak hechten, door daarin een nieuw bewijs van eene ministerieele crisis te zien.

Men schijnt ten Hove ontevreden geweest te zijn dat de heer *de Salvandy*, die vice-president der Kamer van Gedeputeerden was, tegen de laatste paragraaf van het adres gestemd had; zelfs zou hem te verstaan gegeven wezen dat het grootkruis der orde van het legioen van eer hem niet gegeven was omdat hij tegen de meening van het Kabinet zou stemmen. Hierop had hij, altijd volgens gerucht, geantwoord, dat het eenen vice-president der Kamer immers vrijstond zijne persoonlijke opinie te hebben. De koelheid, waarmede de Koning hem, bij het ontvangen der deputatie, bejegend heeft, zou hem tot het besluit hebben gebragt om zijn ontslag te nemen.

Het gezantschap te Turyn is, volgens veler gevoelen, voor den hertog van *Glücksberg* bestemd.

— Den 26 dezer is de beruchte *Zurbano* van Pampeluna te Bayonne aangekomen.

— De tijdingen uit Madrid zijn van den 25 dezer. De Ayuntamiento van Madrid moet eene commissie benoemen, welke de koningin *Christina* in de eerste stad van Spanje, waar zij aankomt, zal ontvangen. De laatste berigten uit Sarragossa luiden gunstig; de ontwapening der nationale garde ging met weinig moeite gepaard en de exceptionele staat, waarin de stad verkeerde, was opgeheven. De Regering heeft aan den infant don *Francisco de Paule* het paleis van Buena-Vista afgestaan, en hij zal de terugkomst der koningin *Maria Christina* met een bal vieren.

De afreis dier Vorstin uit Parijs schijnt nu op den 8 of 10 februarij bepaald te wezen.

— Heden waren de 5 per cents geconsolideerden 124 fr. 45 centimes a contant en 124 francs 40 centimes tegen ultimo; de 3 per cents 81 francs 95 centimes a contant en 81 francs 85 centimes tegen ultimo; Napels 107 francs; Spanje werkelijke schuld 30 en 3 vierden.

'S GRAVENHAGE den 1 februarij.

Heden is de verjaardag van H. K. H. mevrouw de prinses *Frederik* der Nederlanden alhier gevierd geworden met het uitsteken van vlaggen en het spelen der klokken. Des morgens was er dejeuner bij Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden; heden middag is er familie-diner ten Hove.

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft den baron *van Omphal*, adjudant in buitengewone dienst van Z. M. den Koning der Nederlanden, het ridderkruis der orde van den Rooden Adelaar, 2de klasse, geschonken.

— De ridder *Bazo*, die gedurende ettelijke jaren de betrekking van Spaanschen zaakgelastigde bij dit Hof vervuld heeft, is door zijne Regering tot den rang van minister-resident te 's Gravenhage bevorderd. Daarentegen is de legatie-secretaris van Spanje alhier, de heer *Salas y Quiroga*, door zijn Hof teruggeroepen.

— Heden morgen is het stoffelijk overschot van wijlen Z. Exc. den luitenant-generaal graaf *van den Bosch*, op de burgerlijke begraafplaats dezer residentie, ter aarde besteld, derwaarts begeleid wordende door zijne hier te Lande aanwezige zonen, verdere bloedverwanten en eenige zijner vrienden, terwijl onderscheiden andere vrienden en vereerders van den overledene zich op die plaats vereenigd hadden. De weleerw. zeer geleerde heer *Ruitenschild* heeft, nadat het lijk in den grafkelder was nedergelaten, eene toepasselijke aanspraak gedaan, waardoor allen, die rondom de rustplaats geschaard stonden, zigtbaar getroffen werden.

Deze ter aarde bestelling heeft zich door hare eenvoudigheid en nederigheid, eene der hoofddeugden van den verdienstelijken overledene, onderscheiden. Men heeft daarbij niemand der leden van de Staten-Generaal, en niet één der tegenwoordige Ministers opgemerkt.

— Men verneemt met genoegen, dat het den Koning behaagd heeft tot ridder der orde van de Eikenkroon te benoemen den 1sten luitenant bij het regement grenadiers en jagers, *Smits*, in garnizoen alhier. Gedurende een geruimen tijd heeft Zijn Ed. Gestr. met ijver en goed gevolg de leiding gehad der gymnastische oefeningen alhier, welke oefeningen, aanvankelijk voor militairen ingesteld, ook, onder dezelfde leiding, door verscheiden jongelieden uit den aanzienlijken stand dezer residentie bijgewoond worden. De heer *Smits* is almede oprigter en directeur der onlangs alhier ingestelde zwemschool.

— Morgen zullen de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderen over de antwoorden der Regering op de bedenkingen, in het voorloopig verslag der Centrale Afdeeling vervat, ten aanzien van het ontwerp van wet, strekkende tot aanvulling van de middelen tot bestrijding der staatsbehoeften voor 1844 en 1845.

Ten twee ure zal de Kamer weder eene zitting houden.

— Bij besluit van den 30 januarij jl. heeft Z. M. tot rector magnificus van de hoogeschool te Leyden, over het akademiejaar 1844—1845, benoemd den hoogleeraar *G. Sandifort*.

Bij besluit van den 29 januarij, heeft Z. M. aan den heer *J. F. M. Chapuis* een eervol ontslag verleend als controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen in de tweede afdeeling te 's Gravenhage, en in zijne plaats benoemd den heer *J. Marijt van Dijk*, laatstelijk arrondissements-inspecteur te Heereveen.

— In het reeds grootendeels vermeld verslag der Centrale Afdeeling, wegens het ontwerp van wet tot vaststelling eener buitengewone belasting op de bezittingen, en daarmede gepaard gaande vrijwillige geldleening, komt verder hoofdzakelijk het volgende voor:

Betrekkelijk de bepalingen omtrent de buitengewone belasting is voornamelijk opgemerkt:

Art. 17. Ter gelegenheid van dit artikel is, bij den bestaanden wensch dat door de vrijwillige leening in de buitengewone behoeften van 's Rijks schatkist zal kunnen worden voorzien, op nieuw in bedenking gegeven, of het wel raadzaam is stellig te bepalen dat de buitengewone belasting zal worden geheven, indien niet voor de volle honderd vijftig millioen gulden mogt worden ingeschreven; of de Regering zich hierdoor niet te veel zou binden, vooral voor het geval dat de inschrijving in de vrijwillige geldleening bijna de opgegeven som mogt bereiken. Reeds bij de algemeene beschouwingen is het denkbeeld in het midden gebragt om de belasting eenigermate te verhoogen voor de meer gegoeden.

Art. 18. Men achtte het noodzakelijk bij de wet bijzondere bepalingen vast te stellen ten opzigte van de plaats, waar door Nederlanders, zich in vreemde Landen bevindende, de aangifte voor de belasting moet worden gedaan, zoo mede ten aanzien van de termijnen binnen welke deze de belasting behooren te voldoen. Terwijl bij dit artikel belastingschuldig worden verklaard zij, die hun domicilie of den zetel van hun vermogen bij de uitvaardiging der wet binnen het Rijk hebben, of op den 1 december 1843 hebben gevestigd gehad, meende men dat in het geval behoorde voorzien te worden dat zoodanig een belastingschuldige, na de afkondiging der wet, doch vóór dat hij de belasting geheel had voldaan, van woonplaats mogt veranderen of het Rijk verlaten.

Art. 19, § 2. Algemeen heeft men deze bepaling minder duidelijk gevonden. Is het de bedoeling dat hij, wiens bezittingen niet meer dan *f* 1000 bedragen, zal vrij zijn, even zoowel als hij, wiens inkomsten, niet uit bezittingen voortvloeijende, beneden de *f* 600 zijn; of moet dit cumulative worden uitgelegd, zoodat ook hij is vrijgesteld wiens bezittingen minder dan *f* 1000 bedragen en die gelijktijdig een inkomen heeft van minder dan *f* 600, niet uit bezittingen voortvloeijende? In ieder geval meende men dat tusschen *f* 1000 bezittingen en *f* 600 inkomsten, niet uit bezittingen voortvloeijende, geene behoorlijke verhouding was, en dat dit zelfs in strijd was met het beginsel van de wet zelf, volgens hetwelk inkomsten, niet uit bezittingen voortvloeijende, met 5 vermenigvuldigd, tot kapitaal worden gebragt; daarenboven vond men het onbillijk, dat iemand die *f* 60 inkomsten uit bezittingen geniet, aan de belasting zou zijn onderworpen, terwijl daarentegen hij die *f* 550 inkomsten geniet, niet uit bezittingen voortvloeijende, daarvan zou zijn vrijgesteld. Men verlangde dus vooreerst eene nadere uitlegging van de hier voorkomende bepaling, en in de tweede plaats eene andere verhouding tusschen het bedrag der bezittingen, en dat van de inkomsten, niet uit bezittingen voortvloeijende. Door sommigen werd voorgesteld om van de belasting vrij te stellen: 1°, hen, wier aan de belasting onderworpen bezittingen niet meer dan *f* 3000 bedragen; 2°, hen, wier inkomsten, niet uit bezittingen voortvloeijende, beneden de *f* 600 zijn; 3°, hen, wier aan de belasting onderworpen bezittingen, gevoegd bij de tot kapitaal gebragte inkomsten, niet uit bezittingen voortvloeijende, niet meer dan *f* 3000 bedragen. Men ontveinsde zich evenwel de bedenking niet, dat hierdoor welligt eene te groote uitbreiding aan de vrijstellingen zou worden gegeven, hetwelk van belangrijken invloed zou kunnen zijn op de opbrengst der buitengewone belasting. Ter gelegenheid van dit artikel heeft zich de vraag voorgedaan, hoedanig de belasting zou behooren gedragen te worden voor hetgene door ouders aan kinderen, vooral aan gehuwde kinderen, jaarlijks wordt medegegeven; bepaaldelijk of dit onder de jaarlijksche inkomsten van de kinderen behoort te worden gerangschikt, en alzoo wederkeerig als een last des boedels van dien der ouders moet worden afgetrokken; of dat hiervan door de kinderen niet behoeft betaald te worden, en alzoo ook niet strekt in mindering van den boedel der ouders? Het kwam wenschelijk voor, hieromtrent eene bepaling in de wet op te nemen, ten einde te voorkomen dat hiervan bij sommigen niet dubbel, bij anderen in het geheel niet mogt betaald worden.

Art. 21. In al de Afdeelingen is de vraag behandeld, of de bezittingen van godshuizen en gestichten *ad pios usus* ook aan de belasting behooren onderworpen te worden? Vele leden beantwoordden deze vraag ontkennend. Zij meenden dat het onbillijk, onregtvaardig was, ook die instellingen te treffen, welker inkomsten naauwelijks of in het geheel niet toereikende zijn om in de behoeften te voorzien; zij wenschten in ieder geval de belasting ten aanzien van de gestichten *ad pios usus* te bepalen tot dat gedeelte der inkomsten, hetwelk het bedrag der gewone uitgaven mogt overtreffen. De meerderheid der leden kan zich evenwel te dezen aanzien met het voorstel der Regering vereenigen, en zulks vooral uit het oogpunt, dat het hier geldt eene algemeene belasting op de bezittingen, ten einde niet alleen voor de ingezetenen, maar ook voor de gestichten van weldadigheid het voortdurend genot van hunne overblijvende bezittingen te waarborgen.

Art. 22, § I. Van de 53 leden hebben 48 bepaaldelijk hun verlangen kenbaar gemaakt, dat de waarde van de gebouwde en ongebouwde eigendommen niet op twee en twintig en een halfvoud, maar op slechts twintigvoud het belastbaar inkomen zou worden geschat. Als redenen hiervoor werden aangegeven, dat de kadastrale schatting van het belastbaar inkomen in het algemeen veel te hoog is, enz. In plaats van: *tegen den penning twee en twintig en een half tot kapitaal gebragt*, verlangt men in het algemeen te lezen, even als in § 2, *het twintigvoud*.

§ III. De hier voorgestelde verhooging van de waarde van openbare schuldbrieven enz., met tien ten honderd, heeft tot belangrijke beraadslagingen aanleiding gegeven. De minderheid kon in het voorstel der Regering berusten. Hiervoor werd aangevoerd, dat de rentheffers van den Staat en de bezitters van schuldbrieven ten laste van

vreemde Mogendheden tot nu toe volstrekt niet hadden bijgedragen tot de buitengewone behoeften van 's Rijks schatkist; dat zich thans de geschikte gelegenheid opdeed, om dezen meer bijzonder te treffen; dat de billijkheid hiervoor pleitte, omdat toch deze belasting werd uitgeschreven om voortdurend aan de rentheffers van den Staat het genot hunner inkomsten te verzekeren; kunnende die leden eindelijk de vrees niet onderdrukken dat, bij de wegneming van die tiende verhooging, de opbrengst van de belasting aanmerkelijk minder zou zijn. De meerderheid, ten getale van 38, verklaarde zich evenwel tegen deze verhooging, in de veronderstelling niettemin, dat de vermenigvuldiging van het belastbare inkomen van de gebouwde en ongebouwde eigendommen tot twintig zou worden teruggebragt. Die meerderheid oordeelde; dat iedere willekeurige verhooging van de eene of andere soort van eigendom in strijd was met het beginsel der wet, eene gelijkmatig dragende belasting op al de bezittingen, van welken aard ook; dat deze buitengewone belasting in geenen deele kon geacht worden uitsluitend in het belang van de renteheffers van den Staat te worden uitgeschreven, maar veeleer in het belang van het geheele Rijk en al de ingezetenen, en dat het hoogst onregtvaardig zou zijn eene bijzondere klasse van eigenaars zoozeer boven anderen te bezwaren. Door 20 leden werd voorgesteld om bij deze paragraaf de volgende bepaling te voegen: „Hiervan zijn uitgezonderd de binnenlandsche effecten; voor deze wordt het bedrag berekend naar het vijf en twintigvoudige van het bedrag der coupons, en wordt het bedrag der belasting bij de uitbetaling der coupons van dezelve afgetrokken; zullende hiervan echter vrijgesteld zijn de inschrijvingen ten name van vreemdelingen." Hierdoor zou aan de schatkist de betaling verzekerd worden van al de ten laste van het Rijk bestaande schulden, en zou tevens aan velen de gelegenheid worden benomen om door verkeerde opgaven de belasting te ontduiken. De overige leden konden zich evenwel met deze bepaling niet vereenigen; niet alleen toch zouden hierdoor getroffen worden de vreemdelingen, bezitters van de schuldbekentenissen Amortisatie-Sijndicaat, domein-losrenten en verdere in blanco met coupons afgegeven obligatien, doch zou tevens gehandeld worden in strijd met de œconomie der wet, waarbij de bezittingen alleen na aftrek van de schulden belastbaar worden verklaard; hij toch, wiens bezittingen alleen uit binnenlandsche fondsen mogten bestaan, zou verstoken zijn van het voorregt bij art. 23 toegekend, om van de baten des boedels de schulden af te trekken. De laatste zinsnede van deze paragraaf heeft aanleiding gegeven tot de vraag, hoe te handelen met coupons, waarvan het onzeker is of zij wel immer zullen worden uitbetaald, en of het niet aan de belastingschuldigen moet worden overgelaten om, even als in § VII, hiervan de waarde in gemoede te bepalen?

§ IV. Door sommige leden is de opmerking gemaakt, dat de middelbare prijs van de granen, volgens de eerste prijscourant van 1844, den juisten maatstaf der waarde niet oplevert, omdat die waarde zeer verschillend is in onderscheiden gedeelten van het Rijk, en zulks naar gelang van den meerderen of minderen afstand van de groote steden, en de hiermede in verband staande kosten van vervoer. Die leden wenschten dus, dat de waarde van de granen wierd berekend naar den marktprijs van de naastbij gelegen marktplaats.

§ VII. In drie Afdeelingen is er op aangedrongen, dat kleederen en lijflinnen van de belasting behoorden vrijgesteld te worden; de meerderheid, ofschoon wel zoodanige vrijstelling wenschende voor noodzakelijke kleederen, vooral voor de minder gegoede klasse, meende dat, door eene algeheele uitzondering van kleederen en lijflinnen, een aantal voorwerpen aan de belasting zou worden onttrokken, die geacht kunnen worden louter weelde te zijn, en alzoo meer bijzonder voor belasting vatbaar.

Art. 23. De woorden: *zoodanig als die op 1 januarij 1844 aanwezig zijn,* hebben aanleiding tot bedenking gegeven. Men stelt zich het geval voor, dat iemand, door buitengewone rampen, na 1 januarij 1844 een gedeelte van zijne bezittingen heeft verloren; in dat geval zou het zeer onbillijk zijn later van die bezittingen nog de belasting te moeten betalen. Even zoo wordt het onbillijk beschouwd, dat de belasting bij voortduring zal betaald worden voor inkomsten, niet uit bezittingen, maar uit ambten, bedieningen enz. voortvloeijende, indien gedurende de heffing die inkomsten door overlijden enz. komen te vervallen. Men geeft om die reden aan de Regering in bedenking, of hieromtrent geene voorziening in de wet zou kunnen worden opgenomen, en of bepaaldelijk niet aan de Commissie van voorloopig of eindonderzoek eenige bevoegdheid zou kunnen worden toegekend, om, bij het bestaan van soortgelijke in de wet te vermelden buitengewone gevallen, geheele of gedeeltelijke ontheffing van de belasting te verleenen.

Schulden des boedels, hieruit zou kunnen afgeleid worden dat de aftrek van schulden wel ten aanzien van bijzondere personen, maar niet van zedelijke ligchamen plaats vindt. Men wenscht dus voor boedels eene meer omvattende uitdrukking, ten einde het buiten twijfel te stellen, dat gelijke aftrek van schuld voor de zedelijke ligchamen kan worden gedaan. Ofschoon men veronderstelt dat onder het woord grondbelasting niet alleen het principaal, maar ook de ten gevolge van de wet geheven wordende opcenten worden begrepen, verlangt men hieromtrent eene meer duidelijke uitdrukking.

Art. 24. Ofschoon uit de in dit artikel voorkomende bepaling wel is af te leiden, dat de eigenaar van tienden deze niet onder zijne belastbare bezittingen behoeft te rangschikken, om dat hij door de hier voorgeschreven inhouding reeds een gedeelte van zijne inkomsten verliest, acht men hieromtrent eene uitdrukkelijke bepaling noodig. Bij sommige leden heeft de bedenking gewogen, of de Wetgever wel bevoegd is, om op de voorgestelde wijze de regten en verpligtingen tusschen twee bijzondere personen te regelen. Andere meenen, dat de $\frac{2}{5}$ op $\frac{5}{10}$ of de helft behooren gebragt te worden, om dat de belasting van $1\frac{1}{2}$ op de bezittingen zou geacht moeten worden gelijk te staan met 30 per cent op de inkomsten, en de tegemoetkoming alzoo op 30 zou behooren bepaald te worden, welke, gevoegd bij het $\frac{1}{5}$ of 20 per cent voor de grondbelasting, zou uitmaken 50 per cent of de helft. Algemeen heeft men intusschen gewenscht, den grondslag te vernemen, waarop de door de Regering bij dit artikel aangenomen maatstaf steunt. De meerderheid der Kamer heeft zich evenwel met het stelsel der Regering vereenigd, omdat haar geen ander middel bekend is, om in het ten aanzien van de tienden bestaande bezwaar te gemoet te komen, en het voorgestelde aan die meerderheid in de toepassing onuitvoerlijk voorkomt.

Art. 26. Men meent dat in het slot van het artikel zou moeten opgenomen worden de verpligting van de vrouw om, onder assistentie des mans, aangifte te doen van zoodanige bezittingen en inkomsten der vrouw, waarvan haar het afzonderlijk beheer en genot bij huwelijksvoorwaarden is voorbehouden. Zoo als het artikel nu gesteld is, zou daaruit kunnen afgeleid worden, dat die bezittingen en inkomsten der vrouw van de belasting zijn uitgezonderd.

Art. 27. Eenige leden hebben in bedenking gegeven, of ten aanzien van de berekening der opkomsten van onroerende goederen in de Overzeesche Bezittingen niet een ruimer tijdvak zou behooren te worden vastgesteld. Zij hebben hier bijzonder het oog op de Westindische plantaadjen, waarvan de opkomsten over 1843, en meestal over 1842, nog niet bekend zijn. — Algemeen heeft men den wensch geuit, dat de verblijfkosten, die door de Staten-Generaal worden genoten, mede onder de bij deze wet bedoelde inkomsten zouden worden gerangschikt. De woorden: „*neringen, beroepen of bedrijven, van welken aard*, niet gedreven wordende met kapitalen welke op zich zelven reeds als bezittingen aan de belastingen onderworpen zijn," hebben aanleiding gegeven tot veelvuldige aanmerkingen. Vele leden vonden deze bepaling zeer onduidelijk, andere meenden dat die onbillijk was; zij wisten toch geene reden uit te denken, waarom men aan de met kapitalen gedreven wordende neringen zulk een groot voorregt zou geven boven de andere beroepen of bedrijven; zij meenden, dat hierdoor de kleinere zouden worden bezwaard, en dat groote kooplieden, bankiers, enz., niettegenstaande hunne groote jaarlijksche winsten, slechts weinig in de belasting zouden dragen. De meerderheid verlangde dan ook de weglating van de woorden: *niet gedreven wordende met kapitalen*, waaruit dan zou volgen, dat de winsten zullen worden gekapitaliseerd, na aftrek van de renten van het kapitaal in den handel of nering gebruikt wordende, en voor hetwelk, even als voor andere bezittingen, zou worden betaald. Door eenige leden werd opgemerkt, dat door de neringen, beroepen en bedrijven reeds belasting wordt betaald door het regt van patent; sommige wilden dan ook de betaald wordende belasting op het patent van de verschuldigde buitengewone belasting afgetrokken zien; de meerderheid intusschen was van gevoelen, dat de belasting van het patent moest worden afgetrokken van de inkomsten uit neringen, beroepen of bedrijven voortvloeijende, even als de grondbelasting van het belastbaar inkomen der eigendommen, daar toch bij dit artikel alleen de zuivere inkomsten worden bedoeld. Al de leden wenschten hieromtrent eenige verzekering te ontvangen. In eene Afdeeling is algemeen verlangd, dat in zoo verre een onderscheid zou gemaakt worden tusschen inkomsten uit ambten of bedieningen en uit beroepen, bedrijven of neringen; dat de vermenigvuldiging voor de laatsten op minder dan voor de eersten zou worden gesteld, en zulks om dat minder zeker op de inkomsten uit beroepen, bedrijven of neringen voortvloeijende zou kunnen gerekend worden. In andere Afdeelingen is dit verlangen niet gedeeld.

Art. 28. Vooral in verband met den tijd, die er nog verloopen kan voor dat het ontwerp van wet is aangenomen, werd het verlangen geuit, om, indien de behoeften van de schatkist dit mogten toelaten, den eersten termijn eenigzins te verlengen, en dien termijn bij de wet zelf te bepalen. Bij dit artikel is de bevoegdheid aan den belastingschuldige niet toegekend, om in eens te voldoen, of eenige termijnen vroeger te betalen; ofschoon het niet noodzakelijk wordt geacht hieraan eenig voordeel van rente te hechten, wenschte men dit toch bepaald te zien.

Art. 29. Men heeft te vergeefs in het wets-ontwerp eene bepaling gezocht omtrent de aangifte, indien iemand op ultimo maart aanstaande overlijdt; zoowel voor dit geval als voor andere soortgelijke onvoorziene gevallen schijnt het doelmatig aan de Regering de bevoegdheid toe te kennen, om eene verlenging van den termijn tot aangifte enz. toe te staan. Indien in de wet eene bepaling mogt worden opgenomen, dat de belasting hooger zal zijn voor hen die in de vrijwillige geldleening niet hebben ingeschreven, dan behoort tevens door de wet bepaald te worden dat dit meerder bedrag der belasting komt ten laste van de bewindvoerders, voogden enz., die nagelaten mogten hebben in de geldleening deel te nemen. Er is eene moeijelijkheid in gelegen, om aan den fideïcommissairen en den usufructuairen bezitter de vrijheid te geven tot het verpanden, vervreemden enz. van het goed, ook voor de betaling van hetgene door hem voor het genot verschuldigd is, en dit nog wel met de bepaling, dat het betaalde aan hem, na het eindigen van het genot, zal teruggegeven worden; dit laatste schijnt in strijd met het eerste, wanneer de fideïcommissaire of usufructuaire bezitter heeft betaald met een gedeelte van het goed. In de derde zinsnede moet alzoo eene uitzondering worden opgenomen ten aanzien van hetgene de usufructuaire of fideïcommissaire bezitter uit eigen hoofde is verschuldigd, terwijl in de 4de alinea dient bepaald te worden, dat hij den eigenaar moet schadeloos stellen, wanneer hij de belasting uit het goed heeft betaald, en geen regt heeft om in dat geval de belasting bij het einde van het vruchtgebruik van den eigenaar terug te vorderen. Algemeen wordt verlangd dat de kosten, ten einde de gevorderde regterlijke magtigingen te verkrijgen, zooveel mogelijk worden ingekort; behalve de gunstige bepaling, in art. 65 voorkomende, zou hiertoe bevorderlijk zijn het salaris van griffiers en procureurs voor dit geval op de helft te verminderen.

Art. 30. Sommige leden meenden, dat de progressie was ongelijk, en dat vooral de sprongen in de hoogste klassen veel te groot waren.

Art. 31 en volgende. Indien men het ontwerp wel begrijpt, dan heeft men zich twee gevallen voorgesteld. Het eerste, dat de belastingschuldige volstrekt geen geheim maakt van de hoegrootheid zijns boedels, en dien overeenkomstig den eersten termijn van hetgene hij verschuldigd is betaalt, en die dan ook niet verpligt is tot het afleggen van den eed, wanneer de Commissie van voorloopig onderzoek in zijne opgave berust. Het tweede, dat een belastingschuldige alles aanwendt om den staat zijns boedels bedekt te houden; die alzoo den eersten termijn stort, zonder opgave van naam; die eene verzegelde quitantie neemt; die alleen opgeeft de klasse waarin hij zich gerangschikt heeft, en die om die reden, indien zelfs de Commissie in de door hen aangegeven klassificatie berust, verpligt is onder eede te bevestigen, dat hij ter goeder trouw de begrooting zijns boedels heeft opgemaakt en dien overeenkomstig gestort enz. Die beide gevallen zijn in de artikelen 31 en volgende dooreen vermengd; de wet zou in duidelijkheid en volledigheid winnen, wanneer beide deze gevallen afzonderlijk wierden behandeld. Zoo vraagt men, waartoe dient eene quitantie aan toonder volgens art. 32, wanneer iemand volgens art. 31 de storting ten zijnen name heeft gedaan? Is het wel duidelijk genoeg uitgedrukt, dat in het eerst bedoelde geval, indien de Commissie van voorloopig onderzoek berust, geen eed kan worden gevorderd? Waarom maakt art. 36 alleen gewag van de teruggave van de quitantie na de eedsaflegging; terwijl die teruggave ook moet plaats hebben, al is de eed niet gedaan?

Art. 33. Bij de moeijelijkheid voor de ingezetenen, om de verpligtingen, uit de wet voortvloeijende, behoorlijk te kennen, wenscht men dat, even als bij de personele belasting, aan de belastingschuldigen tijdig, en alzoo vóór den termijn voor de eerste storting bepaald, worde toegezonden een uittreksel uit de wet, houdende korte opgave van hetgene door ieder moet worden gedaan om aan deze wet te voldoen. Bij de wet dient bepaald te worden waar ter plaatse de aangifte moet geschieden, vooreerst ten aanzien van die ingezetenen die winter- en zomerverblijven hebben, ten andere voor Nederlanders die zich buiten 's Lands bevinden. — Aan *ieder* ingezeten: men oordeelt dit te algemeen, omdat hieruit zou volgen, dat een biljet van aangifte mede zou behooren gezonden te worden aan personen die kennelijk niet belastingschuldig zijn, bij voorbeeld bedeelden enz. *Binnen acht dagen:* deze termijn komt te kort voor; het biljet zou dan reeds den tweeden dag kunnen worden teruggehaald; men wenscht te lezen: *acht dagen na de rondbrenging.* Men vertrouwt, dat bij de reglementen de noodige bepalingen zullen worden gemaakt, ten einde bij de ophaling van de biljetten de geheimhouding te verzekeren; zoo ook mist men eene bepaling, op wiens laat de biljetten van aangifte zullen worden rondgezonden en teruggehaald en door wien het reçu zal worden afgegeven. Men acht eene bepaling noodig voor het geval, dat een ingezeten geen biljet van aangifte mogt hebben ontvangen, zie art. 49, § 2, van de wet van den 6 januarij 1832. Ter dier gelegenheid is ter sprake gekomen, of niet, even als bij de wet op de successie en bij de wet van den 6 januarij 1832, aan de ingezetenen de bevoegdheid zou behooren toegekend te worden om, in zoo verre nader mogt blijken dat de door hen gestorte som te gering is, dit bij eene tweede of suppletoire storting te verbeteren.

Art. 35. In al de Afdeelingen is de vraag behandeld, of van de belastingschuldigen zou behooren gevergd te worden de door hen opgegeven klassificatie of gedane aangifte met eede te bevestigen; eenige weinige leden hebben zich stellig hiertegen verklaard, op grond dat dit te veel aanleiding kan geven tot meineed; de overige, ofschoon ook zij gaarne zouden gezien hebben, dat een ander middel had kunnen uitgedacht worden, om zich van de deugdelijkheid der gedane aangifte te verzekeren, meenden dat, bij gebreke hiervan, niets overbleef dan om, even als bij de belasting op de successie, het afleggen van den eed te vorderen.

Art. 35 schijnt alleen bepalingen in zich te bevatten voor hen, die zich als belastingschuldig hebben opgegeven, en dien ten gevolge de quitantie van gedane storting hebben overgelegd; maar nu rijst de vraag, hoedanig zal gehandeld worden met hen, die ten onregte in het biljet van aangifte hebben verklaard vrij te zijn van de belasting en alzoo niets hebben gestort? Moeten voorts allen, die verklaard hebben vrij te zijn van de belasting, mede den eed afleggen, indien de commissie hierin berust.

Art. 37. De bepaling, dat de uitspraak der commissie in het hier bedoelde geval niet vatbaar zou zijn voor verzet, heeft bij vele leden groot bezwaar opgeleverd, omdat men zich gereedelijk het geval kan voorstellen, dat iemand geheel buiten zijne schuld verhinderd wordt, aan de hem opgelegde verpligtingen te voldoen. Men had hier bij voorbeeld het oog op ziekte, afwezigheid of andere redenen van verschooning. Ook dan zelfs, wanneer zulke wettige redenen niet mogten kunnen aangevoerd worden, vindt men het te gestreng, om, in geval van verzuim of nalatigheid, boven en behalve de boete in de laatste zinsnede vermeld, den belastingschuldige onherroepelijk aan den ambtshalven aanslag van de commissie van voorloopig onderzoek te onderwerpen. Dit was, naar het gevoelen van eenigen, ook oneigenaardig, omdat aan die commissie overigens geene eigenlijke regtsmagt of uitspraak is opgedragen.

Daarenboven werd ook aan den door de eind-commissie ambtshalve aangeslagene, en zulks ter oorzake van de niet-verschijning op de gedane oproeping, bij art. 40 het regt van voorziening bij gedeputeerde Staten toegekend, en bestond er zeker geene reden, om dit uit te sluiten bij den ambsthalven aanslag van de commissie van voorloopig onderzoek.

Men ontveinsde zich niet, dat in de wet krachtige bepalingen moesten worden opgenomen tegen de zoodanigen, die uit kwaadwilligheid zich aan hunne verpligtingen onttrekken; doch wilde aan hen, die wettige redenen van verschooning mogten kunnen bijbrengen, de gelegenheid niet ontnemen, om alsnog zelven verklaring te doen van de hoegrootheid huns boedels, en voorts aan de overige, die soms tot driemaal het bedrag huns boedels ambsthalve waren aangeslagen, een middel geven om hierop te kunnen terugkomen.

Art. 40. *Gedeputeerde Staten.* Door eenige leden werd verlangd, dat bij de wet uitdrukkelijk zou worden bepaald, dat de gouverneurs van de provincien niet bevoegd zouden zijn om deel te nemen aan de bij deze wet aan Gedeputeerde Staten opgedragen werkzaamheden; zij voerden tot adstructie hiervan aan, dat de gouverneurs wel zijn commissarissen des Konings, doch geen leden van de Provinciale Staten, en dat zij dus evenmin over zaken als over personen hunne stem vermogen uit te brengen; andere leden verlangden bij deze gelegenheid

niet te treden in de behandeling van dit moeijelijk vraagstuk, en zagen er bovendien geene bedenking in, om de beslissing in dezen mede aan de gouverneurs op te dragen.

Art. 41. Eenige leden hebben gewigtig bezwaar gevonden in de bevoegdheid, aan de administratie toegekend, om ook van hare zijde zich tegen de uitspraak van de eindcommissie te voorzien; die leden meenden, dat zeker een genoegzame waarborg voor de administratie daarin was gelegen, dat steeds een ambtenaar van de belasting zitting had in de voorloopige en eindcommissie; dat in dit geval de zaak reeds door beide commissien was onderzocht; dat, terwijl aan de commissie van voorloopig onderzoek het regt was gegeven, om onherroepelijk in de gedane aangifte te berusten, voorwaar geene reden bestaat, om mindere magt toe te kennen aan de uit meerder leden bestaande commissie van eind-onderzoek. De meeste leden deelden evenwel dit bezwaar niet; zij vonden het, tot bevordering van gelijkheid in de verschillende districten, geraden de bevoegdheid tot voorziening aan de administratie niet te ontzeggen; zij vertrouwden, dat hiervan een omzigtig gebruik zou worden gemaakt en dat het reeds veel zou afdoen, wanneer slechts het middel van voorziening door de wet werd gegeven. Men verlangt ook te weten, hoe het moet gaan met de kosten die onvermijdelijk uit de voorziening zouden voortvloeijen.

Art. 42. Eene uitdrukkelijke bepaling wordt hier noodzakelijk geacht, dat Gedeputeerde Staten in dezen niet vermogen te beslissen, zonder verhoor van de belanghebbenden.

Art. 46. Het is zeker de bedoeling, dat dit berekend zal worden van het verschuldigde, doch niet betaalde; ook dit zal dienen te worden opgehelderd.

Art. 47. Men wenscht hier bepaald te zien: vooreerst, dat de commissien alleen kunnen beslissen, wanneer alle de leden tegenwoordig zijn; ten tweede, dat de besluiten bij meerderheid van stemmen worden genomen; ten derde, dat, wanneer meer dan twee verschillende gevoelens zijn uitgebragt, het besluit zal worden opgemaakt op de wijze, die het meest overeenkomt met het gevoelen der meerderheid.

Art. 49. Bij sommige leden is de bedenking opgekomen, of de kantonregters wel in alle oorden van het Rijk kunnen geacht worden de geschiktste personen te zijn tot vervulling van de moeijelijke taak, hun hier opgedragen, vooral omdat het niet aan voorbeelden ontbreekt, dat jongelieden tot kantonregters worden benoemd in plaatsen, alwaar zij ten eenen male onbekend zijn met de ingezetenen. De meerderheid heeft zich evenwel met het voorstel der Regering vereenigd, en zulks hoofdzakelijk omdat door de bijvoeging, *of zoodanige plaatsvervangende kantonregters* gelegenheid wordt gegeven, des geraden, een van de laatstgenoemden tot lid van de commissie te benoemen.

Art. 55. Aan de meeste leden is het bedenkelijk voorgekomen, om het voorzitterschap bij de wet aan den kantonregter, vooral aan den plaatsvervangenden kantonregter, op te dragen; in sommige plaatsen kunnen deze hiertoe minder geschikt zijn; in andere, en vooral in grootere gemeenten, kan dit, in verhouding tot het hoofd van het plaatselijk bestuur, minder doeltreffend zijn; men wenschte om die reden aan den Koning het regt opgedragen te zien om voor elk district den voorzitter uit de leden te kiezen.

Bij sommige leden was het denkbeeld opgekomen, dat ook een secretaris bij iedere commissie moest worden benoemd; dit is intusschen niet algemeen gedeeld; men meende dat de werkzaamheden van secretaris gevoegelijk door een lid van de commissie konden worden waargenomen.

Art. 57. Algemeen wenscht men, dat bij de wet eenige redenen van verschooning of van niet-benoembaarheid worden aangegeven. De meerderheid zou hieronder rangschikken den ouderdom van 65 a 70 jaar; eveneens was men van gevoelen, dat de geestelijken en de notarissen niet moesten benoembaar zijn, omdat zij in hunne betrekking dikwerf meer bijzonder bekend zijn met het vermogen der ingezetenen, en hierdoor in eenen strijd van verpligtingen zouden kunnen vervallen.

De hier bedreigde straffen zijn aan veel leden zeer zwaar voorgekomen; elf leden wilden dan ook alleen slechts geldboete bedreigd zien; zes anderen zouden het aan het oordeel des regters willen overgelaten hebben, om al of niet de vervallen-verklaring van lands- of plaatselijke bedieningen uit te spreken; zeven andere leden wilden, voor het geval dat de eerstvermelde straf werd uitgesproken, geene geldboete opgelegd zien; de overige leden konden zich met de bedreigde straf vereenigen, omdat ieder juist hierin eene voldoende reden zou vinden, om zich aan eene even moeijelijke als onaangename taak niet te onttrekken.

Een aantal leden maken zwarigheid, om de beoordeeling van de redenen van verschooning aan de gedeputeerde Staten op te dragen; deze meenen, dat het eigenaardig tot het gebied des regters behoort, omdat deze de straf oplegt, indien die redenen niet voldoende zijn; door die redenen van verschooning in de wet zelve op te nemen, zou alle bedenking hiertegen vervallen. In ieder geval zal behooren geregeld te worden de wijze, waarop iemand zijne redenen van verschooning bij de gedeputeerde Staten zal kunnen doen gelden.

Art. 58. Enkele leden hebben zich verklaard tegen het laatste gedeelte van dit artikel, waarbij de belasting zelfs bij lijfsdwang invorderbaar wordt verklaard; andere leden wenschten in de wet bepaald te zien, dat de belasting zelfs door middel van inlegering zou kunnen worden ingevorderd.

Art. 60. De hier gestelde termijn komt veel te kort voor; men geeft in bedenking om hier te volgen de termijnen bij het Wetboek van Burgerlijke Regtspleging vastgesteld voor de dagvaarding van vreemdelingen.

Door de belastingschuldigen. Gewoonlijk hebben vreemdelingen, onroerende goederen in dit Rijk bezittende, hunnen administrateur hier te lande; ten einde ook deze de aangifte zouden kunnen doen, wenscht men te lezen: *door of namens de belastingschuldigen.* In het artikel wordt niet bepaald welke de inhoud moet zijn van de hier gevorderde schriftelijke aangifte.

Art. 61. Hier ontbreken bepalingen omtrent de wijze, waarop de belastingschuldige zich tegen eenen verkeerden aanslag zal kunnen verzetten; hetzij dat andere goederen, dan de hem toebehoorende, ten zijnen name zijn gebragt, hetzij dat de berekening niet juist is gemaakt.

Art. 66. Men veronderstelt, dat onder de hier vermelde Rijks-ambtenaren niet begrepen zijn de notarissen, opdat aan de commissien en aan gedeputeerde Staten, de bevoegdheid niet worde toegekend inzage te nemen van alle notariële minuten.

Art. 67. Sommige leden verlangden een termijn bepaald te zien, binnen welken de registers, aanteekeningen enz. zullen worden verbrand.

In het algemeen heeft men de vraag gedaan, of wel genoeg gezorgd is voor eene behoorlijke contrôle op de ontvangers? Men kan de vrees niet verbergen, dat ten aanzien van verzegelde quitantien en quitantien aan toonder wel eens misbruiken zouden kunnen plaats vinden, bepaaldelijk, dat niet de geheele ontvangst wierd verantwoord.

Eindelijk verlangden eenige leden dat, even als in art. 14, ook ten aanzien van de opbrengst der buitengewone belasting, eene uitdrukkelijke bepaling in de wet wierd opgenomen, houdende dat van dezelve eene afzonderlijke verantwoording aan de Algemeene Rekenkamer zal worden gedaan.

Art. 69. Algemeen is men overtuigd, dat niet in alles door de wet kan worden voorzien, en dat het dus noodzakelijk is, ten aanzien van een aantal bepalingen, naar nader te maken reglementen te verwijzen; deze moeten evenwel meer bijzonder de uitvoering betreffen, zonder met de wet zelve in strijd te zijn.

Aan het slot van het verslag wordt gezegd, dat men in het ontwerp geene bepalingen heeft gevonden, aan wien zal worden opgedragen de beoordeeling van de aangifte der leden van de voorloopige en eind-commissie; het spreekt van zelf dat niemand zijne eigene aangifte behoort te beoordeelen, doch het komt zelfs bedenkelijk voor, om dit op te dragen aan eene commissie, waartoe de aangever zelf behoort; in alle gevallen zal het noodig zijn hierin bij de wet te voorzien.

Bij dit verslag zijn nog gevoegd vijf nota's van verschillende, genoemde of niet genoemde leden.

— In het algemeen verslag der Centrale Afdeeling, ten opzigte van het wetsontwerp tot regeling en dekking van den achterstand over 1840 en vroeger, hetwelk in de zitting der Tweede Kamer van 29 januarij laatstleden is uitgebragt, wordt, onder anderen, herinnerd, dat zich bij het onderzoek in de Afdeelingen een belangrijk verschil van gevoelen heeft geopenbaard, nopens de wijze, waarop de achterstand zou behooren te worden geregeld en aangevuld.

Door de meerderheid, welke zich ten opzigte van die questie voor het stelsel der Regering had verklaard, werd niettemin aangedrongen op het bekomen van meerdere inlichtingen en opgaven, met betrekking tot onderscheiden posten van den berekeningsstaat, en tevens de overlegging verlangd van eenen saldo-staat, aansluitende aan den in de maand september des vorigen jaars medegedeelden staat, waaruit zou blijken wat sedert dien tijd is ontvangen en uitgegeven, en wat op 1 januarij 1844 nog ontvangen en uitgegeven moest worden.

Aan dit verlangen heeft de Regering voldaan, door bij hare memorie van beantwoording over te leggen eenen staat, houdende opgave van den toestand, waarin zich de liquidatien van den achterstand op primo januarij jl. bevonden, en behelzende in drie kolommen eene aanwijzing van de gedane ontvangsten en uitgaven gedurende 1840 en volgende jaren, tot en met 31 augustus jl., van die, gedaan gedurende het tijdvak van 1 september tot en met 31 december 1843, en van die welke op 1 januarij van het loopende jaar nog gedaan moesten worden. De totalen, verkregen door de zamentrekking van die drieledige opgaven, komen overeen met de cijfers op den bij het wets-ontwerp gevoegden berekenings-staat uitgetrokken, en leveren tevens de sommen op, waarop de lasten en baten van den achterstand, volgens art. 2 en 5 van het ontwerp van wet, vastgesteld zouden worden. Daaruit blijkt, dat uit de schatkist, ten behoeve van den achterstand, bereids is betaald . . . *f* 38,660,765,01,
en nog betaald moet worden . . . . . - 2,596,944,83,

f 41,257,709,84,

terwijl daarentegen door de schatkist, ten behoeve van den achterstand, bereids is ontvangen . . *f* 34,050,939,49½,
en nog moet ontvangen worden . . . . . - 2,718,246,50,
- 36,769,185,99½,

zoodat de schatkist nog ten laste van den achterstand te vorderen zou hebben *f* 4,488,523,84½.

Tegen het geheele stelsel der Regering, om den achterstand als het ware als eenen afzonderlijken boedel te beschouwen, op welks rekening de schatkist in credit en debet voorkomt, heeft eene minderheid in de Kamer zich nadrukkelijk verklaard, welke daarin niets anders heeft gezien dan eene *fictie*, weinig geschikt om een juist denkbeeld van den waren staat van zaken te geven, en waarbij men vooral het bewijs schuldig is gebleven, waarop het, huns inziens, voornamelijk aankomt, ten betooge dat werkelijk behoefte aan de aangevraagde sommen bestaat. Die minderheid meende daarentegen, dat bij de wet alleen moeten geregeld worden de reëele baten en lasten, en dat voor het verschil tusschen die beiden, hetwelk het wezenlijk te kort der schatkist zou uitmaken, een crediet aan de Regering zou behooren te worden geopend, tot nadere verrekening tegen het tijdstip dat eene volkomene liquidatie van al het achterstallige over 1840 en vorige diensten zou kunnen plaats hebben.

Bij de memorie van beantwoording had de Regering verklaard niet te kunnen bevroeden welk practisch nut de door de minderheid voorgestelde splitsing van de oorzaken van den achterstand zou opleveren, en daarin niet anders te kunnen erkennen dan eene andere groepering van cijfers, die daar te boven als geheel onvolledig beschouwd zou moeten worden. Hiertegen heeft men thans opgemerkt, dat het practisch nut van eene opklimming tot de oorzaken van den achterstand daarin bestaat, dat langs dien weg alleen de overtuiging kan verkregen worden, of de aangevraagde gelden tot dekking van het te kort benoodigd zijn, en dat voorts een belangrijk onderscheid bestaat tusschen zoodanig opklimmen tot en splitsen van de oorzaken van den achterstand eener loutere groepering of veranderde zamenvoeging van cijfers.

Onder opmerking dat in het ontwerp eigenlijk geen stelsel te vinden is, vermits de achterstand daarbij is voorgesteld, noch zoo als die was op 1° januarij 1841, noch zoo als die is op het tegenwoordig oogenblik, heeft men de volgende vraagpunten in het midden gebragt: 1°, is de achterstand over 1840 en vroeger niet ontstaan, en door geene andere oorzaak kunnen ontstaan dan door: *a*, wettige uitgaven, waarvoor geene middelen zijn geweest; *b*, door onwettige uitgaven, waarvoor geene middelen toegestaan waren, en *c*, door verliezen op de ontvangsten?— 2°, zijn de wettige en onwettige uitgaven niet gedaan en de verliezen niet aanvankelijk voor 1841 gedekt? — 3°, uit welke fondsen zijn daartoe de betalingen gedaan? — 4°, zijn daartoe geene Rijks en gedeponeerde fondsen gebruikt en geene waarde van het Amortisatie-Sijndicaat vervreemd? — 5°, is het dan niet juist, dat de achterstand van aard veranderd is, en dat het thans de vraag moet wezen, of men de Rijks en gedeponeerde fondsen weder zal aanvullen en de waarden van het Sijndicaat zal teruggeven? — 6°, behoort men, om zulks te kunnen beoordeelen, niet te weten, wat er te betalen is? — wanneer het te betalen is? — en waarmede betaald zal worden?

De vorenstaande vraagpunten, waarvan men vertrouwt dat geen enkel ontkennend zal kunnen beantwoord worden, bevatten het gansche stelsel van de minderheid, daarin bestaande, dat, met doorhaling van alle verdichte posten van boekhouding, in den vorm eener begrooting aan de eene zijde niet dan reëele baten en aan de andere zijde niet dan reëele lasten zullen vermeld worden, tot welker vaststelling de wetgeving met vertrouwen zal kunnen besluiten, en waardoor alle twijfel zou ophouden omtrent de noodzakelijkheid van de aangevraagde fondsen tot dekking van het te kort.

Bij het voorloopig verslag had de minderheid gepoogd aan te toonen, op welke wijze vermoedelijk de Regering, vóór 1841, de wettige en onwettige uitgaven heeft betaald en de verliezen op de ontvangsten gedekt. Geenszins echter had zij daarmede bedoeld, dat de door haar opgegeven en als uitgegeven vermelde sommen als baten van den achterstand te beschouwen zouden zijn. Overigens twijfelt men, of de Regering de daadzaak zelve zal kunnen ontkennen, dat onwettige uitgaven hebben plaats gehad, waarvoor de gelden van den Rijnspoorweg en het Haarlemmermeer gebruikt zijn; welke fondsen dan ook bij de memorie van beantwoording worden erkend te zijn crediteuren van den Staat, aan wie de ontnomen gelden thans *nagenoeg* terugbetaald zijn. In verband met die erkentenis heeft men de opmerking gemaakt, hoe vreemd het schijnt, dat deze gelden, welke de schatkist waarlijk schuldig was, onder de lasten van den achterstand *niet* gevonden worden, terwijl daarentegen daaronder uitgetrokken staat eene som van meer dan *f* 15,000,000, wegens te weinig uit de Overzeesche Bezittingen ontvangen, ofschoon daarop geen cent behoeft betaald te worden. Uit dit voorbeeld meent men, dat ten duidelijkste blijkt, hoe de bij het wetsontwerp gevoegde staat slechts eene loutere *fictie* is, waarbij de schatkist nu eens als debiteur dan weder als crediteur optreedt, en soms ook wel te gelijk in beide hoedanigheden.

De meerderheid der Kamer heeft zich over het algemeen met de strekking der voordragt, zoowel als met de zamenstelling van den daarbij gevoegden berekeningstaat, kunnen vereenigen. De voorname bedenking, welke tegen dezen staat was geopperd, dat die niet aansluit aan den vroeger medegedeelden, is, ten gevolge van den sedert overgelegden saldo-staat, grootendeels komen te vervallen, daar althans de groote meerderheid der leden heeft verklaard daarmede genoegen te nemen, behoudens eenige bedenkingen omtrent eenige bijzondere posten.

's GRAVENHAGE den 2 februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene missive van Z. Exc. den Minister van Justitie, *ad interim* met het beheer van het departement van financien belast, ten geleide van een vervolg op de memorie van beantwoording, wegens het ontwerp tot regeling en dekking van den achterstand over 1840 en vroeger, en wel voor zoo veel aangaat de punten der domeinen van prins *Frederik* en de verevening met Luxemburg.

De Voorzitter stelt thans voor, de beraadslagingen over het ontwerp betrekkelijk den achterstand enz. te bepalen op aanstaanden dingsdag.

De heer *Schooneveld* vraagt dienaangaande het woord en meent dat het regelmatig zou zijn, al de aanhangige financiële ontwerpen als een geheel te beschouwen en de beraadslagingen het eerste over de zoogenaamde groote wet, houdende de buitengewone belasting op de bezittingen enz., te doen plaats hebben.

De heeren *Verwey-Méjan* en *Luzac* ondersteunen dat gevoelen en dringen almede op het uitstellen van de beraadslagingen aan. De heer *Luzac* voegt er nu reeds bij, dat het door hem uit te brengen oordeel over sommige der financiële wetten grootendeels zal afhangen van het te kennen gegeven voornemen der Regering, wat zij zich voorstelt, na de regeling van 's Rijks geldmiddelen, ten opzigte van onzer Staatshuishouding en instellingen.

De heer *van Dam van Isselt* zag minder bezwaar in de onmiddellijke behandeling der voordragten wegens de te korten en achterstanden, doch deed zijne stem afhangen van de vraag, of uit die ontwerpen zou worden weggelaten de bepaling, dat in de behoefte door eene geldleening of buitengewone heffing zou worden voorzien. Hij mag het niet ontveinzen, dat hij de aangeboden wet te dien aanzien als noodlottig beschouwt, welke welligt de laatste vonken van vertrouwen op en gehechtheid aan de Regering zal uitdooven, en zoo gaarne wenscht hij 's Konings geëerbiedigden naam niet geplaatst te zien aan het hoofd eener wet, waarin reeds het beginsel dier noodlottige wet zou worden aangenomen.

De heer *van Rappard* meent, dat het ordelijk en pligtmatig is, eerst over de behoeften te handelen, ten einde daarna naar de middelen om te zien, om de behoeften te bestrijden.

De Voorzitter zegt, dat hij wel gelooft, dat de Regering aan het verlangen, door sommigen te kennen gegeven, om de verwijzing naar de belastingswet uit de voordragt weg te laten, zal voldoen, maar dat hij echter niet verzekeren kan dat het geschieden zal.

Ter stemming overgegaan zijnde, wordt, met eene meerderheid van 22 tegen 15 stemmen, het voorstel van den President goedgekeurd.

Tegen hebben gestemd de heeren *Corneli*, *Faber van Riemsdijk*, *Nederburgh*, *Schooneveld*, *van Panhuys*, *Petit*, *Verwey-Méjan*, *Tromp*, *van Dam van Isselt*, *Kniphorst*, *van Nagell*, *de Backer*, *Luzac*, *Michiels van Verduynen* en *van Sasse van IJsselt*.

De beraadslaging zal alzoo voortgang hebben op aanstaanden dingsdag, des morgens ten elf ure.

Zijn ingekomen drie verzoekschriften, als: van regenten van het Luthersch diaconie oudemannen- en vrouwenhuis te Amsterdam; van diakenen der Nederduitsch-Hervormde gemeente in diezelfde stad, en van grondeigenaren in de provincie Gelderland. — Deze verzoekschriften, allen tegen de voorgestelde belasting op de bezittingen, worden naar de daartoe gestelde Commissie verzonden.

Deze doet verslag, bij monde van den heer *Uytwerff Sterling*, op elf in hare handen gestelde adressen, mede tegen dat zelfde ontwerp, zijnde van *J. D. Jonder c. s.*, grondeigenaren te Cuyck; van *Drossaerts van Drongelen c. s.*, grondeigenaren en kooplieden te Waalwijk; van *J. Backer*, grondeigenaar en bestuurder van armenfondsen te Oosterbeek; van regenten van het burger-weeshuis te Amsterdam; van regenten van het R. K. maagden en jongens weeshuis in diezelfde stad; van regenten van het Waalsch Hervormd weeshuis aldaar; van diakenen der Evang. Luthersche gemeente, mede te Amsterdam; van de diaconie der Waalsche Hervormde gemeente aldaar; van *L. Smits c. s.*, grondeigenaren te Schijndel; van *A. T. Witlok c. s.*, grondeigenaren te Heeren, en van *J. van Jersel c. s.*, grondeigenaren te Udenhout. — Deze verzoekschriften zullen ter griffie worden nedergelegd.

De Centrale Afdeeling brengt haar algemeen verslag uit over het ontwerp van wet tot regeling en dekking van den achterstand over de jaren 1841, 1842 en 1843.— De beraadslagingen daarover worden bepaald na afloop van die over den achterstand van 1840 en vroeger.

De Vergadering wordt verdaagd tot aanstaanden dingsdag, des morgens ten 11 ure.

— Heden morgen is het stoffelijk overschot van wijlen den graaf *van Heerdt tot Eversberg*, opperhofmaarschalk, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, plegtig ter aarde besteld. De lijkkoets werd door boden van verschillende ministerien en ook van de beide Kamers der Staten-Generaal voorafgegaan. Op de lijkkist waren de onderscheiden binnen- en buitenlandsche ordeteekenen van den overledene nedergelegd. Aan beide zijden der lijkkoets bevonden zich twee pages en lakkeijen des Konings. Eenige groot-officieren en kamerheeren volgden, in twee rijtuigen gezeten, het lijk. Naast ieder portier bevond zich een lakkei van het Hof.

ROTTERDAM den 2 februarij.

De verjaardag van H. K. H. mevrouw de prinses *Frederik* der Nederlanden is gisteren alhier op de gebruikelijke wijze gevierd.

— In de maand januarij 1844 zijn aan het bureau van den burgerlijken stand dezer stad aangegeven 295 geborenen, 330 overledenen en 48 paren gehuwd.

— Naar men verzekert, heeft de Stedelijke Raad alhier goedgunstig aan het Bestuur van het Schilderkundig Genootschap, *Hierdoor tot Hooger* en *Arti Sacrum*, toegestaan, de locaalen in het Gemeenelandshuis van Schieland weder, even als vroeger, tot het houden eener Tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken van levende meesters, in de maanden julij en augustus aanstaande, te mogen bezigen.

— Het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland heeft, in de zitting van gisteren, den persoon van *Martinus van der Sluys* schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting in een houtstapel, derwijze geplaatst, dat zij den brand tot gebouwen moest doen overslaan, en te dier zake veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren binnen de stad Brielle.

— Terwijl ongeveer duizend personen op het tweede winterbal vereenigd waren, hetwelk eergisteren te Brussel door den Koning der Belgen gegeven werd, en allerschitterendst was, is de generaal *d'Hane* Z. M. komen verwittigen dat een courier met gewigtige depêches uit Gotha was aangekomen. Onverwijld begaf de Koning zich naar het vertrek waar de aangekondigde officier zich bevond, en vernam daar de treffende tijding van het bijna plotselinge overlijden zijns oudsten broeders, den regerenden Hertog van Saksen-Coburg. Van droefheid overstelpt, verwijderde Z. M. zich in zijne afzonderlijke vertrekken, maar liet, om de feestvreugde niet te storen, eene ligte ongesteldheid als oorzaak zijner niet wederverschijning voorwenden. Desniettegenstaande vernam men weldra wat er gebeurd was, en vele heeren en dames weigerden het dansen voort te zetten.

Omtrent den juisten tijd en wijze van het overlijden des Hertogs laten de heden ontvangen Duitsche dagbladen nog in het onzekere. *Ernst Antonie Karel Lodewijk*, hertog van Saksen Coburg en Gotha, was den 2 januarij 1784 geboren, volgde zijnen Vader in 1806 in het Hertogdom van Saksen Saalfeld Coburg op, en verkreeg zijnen tegenwoordigen titel ten gevolge der overeenkomst van 12 november 1826. Hij laat twee zonen na, te weten den Erfhertog, die thans ongeveer zes en twintig jaren telt, en prins *Albert*, gemaal der Koningin van Engeland.

Nog twee andere Duitsche Hoven zijn door treurige sterfgevallen in rouw gedompeld. De Groothertogin van Oldenburg, die den 23 dezer van een Zoon was bevallen, is vier dagen later in het kraambed overleden; zij was de derde gemalin des regerenden Groothertogs, die haar den 5 mei 1831 huwde, en had den ouderdom van ruim zes en dertig jaren bereikt. Het andere bedoelde sterfgeval is dat der aartshertogin *Maria Carolina*, oudste dochter van den aartshertog *Reinier*, onderkoning van het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk.

— Volgens brieven uit Konstantinopel, is de stad Varna door een hevigen brand geteisterd, waarbij voor eene waarde van vier millioen piasters aan handelswaren vernield zou wezen.

— Gedurende het jaar 1843 zijn te Riga aangekomen 1300 schepen, waaronder 75, en uitgezeild 1304, waaronder 78 nederlandsche schepen.

PRIJZEN der EFFECTEN, te *AMSTERDAM*,

Vrijdag den 2 Februarij:

Nederl. Werk. Schuld 2½ pc. 55⅛ a 55$\frac{3}{16}$, gebl. ⅛; idem 5 pc. 100⅛; Amortisatie-Sijnd. 4½ pc. 94⅞; id. 3½ pc. 80; Handel-Maatschappij 4½ pc. 139¾ a 139⅞, gebl. ¾; Oostind. Leening 5 pc. 99$\frac{7}{16}$; Arnh. Spoorweg 4½ pc. 95¾ a 96, gebl. 95¾; Holl. id. 74¾ a 77, gebl. 75. *Rusland*, Oblig. bij *Hope en Co.*, 5 pc. 108⅝; id. 18$\frac{28}{29}$, 5 pc. 108½; Negot. 18$\frac{31}{33}$, 5 pc. 99⅞; id. 1840, 4 pc. 91¼; *Stieglitz*, 4 pc. 90⅞ a 91. *Spanje*, bij *Ardoin*, 5 pc. 21¼ a 21$\frac{5}{16}$, gebl. ¼ a $\frac{5}{16}$; id. Onbep. 5 pc. 19 a 19¼; id. Coupons 23⅝ a 23$\frac{11}{16}$; Nieuwe 3 pc. 32$\frac{13}{16}$ a 32⅞, gebl. ⅞; Passief 5$\frac{11}{16}$. *Portugal*, te Londen, 2½ pc. 49⅛ a 49$\frac{5}{16}$, gebl. $\frac{3}{16}$. *Oostenrijk*, Metalliek 5 pc. 109⅞; Aand. *f* 250 bij *Rothschild*, 1839, 380. *Polen*, Aand. 1835, *f* 176½. *Griekenland*, te Londen, 5 pc. 12⅝ a 13. *Brazilië*, te Londen, 5 pc. 79¾; id. 1843, 5 pc. 79½. *Columbia*, ex Venezuela, 5 pc. 9⅝ a 9$\frac{13}{16}$, gebl. ¾. *Peru*, te Londen, 6 pc. 14½.

Den 1 dezer waren te Antwerpen de 5 pcts. *Ardoins* 21.

WISSELKOERS te *ROTTERDAM*,

den 1 Februarij:

Parijs.... 2 maanden, *f* 56$\frac{7}{16}$ kort *f* 56$\frac{11}{16}$.
Bordeaux ——— - 56$\frac{3}{16}$ —— - 56$\frac{7}{16}$.
Frankfort 6 weken, - 100⅜.

Den 2 Februarij:

Londen 2 maanden *f* 12, 05, kort *f* 12, 10.
Hamburg 2 ——— - 35¼ —— - 35½.

SCHIEDAM den 2 Februarij:

Jenever, het Nederl. Vat, zonder Fust, *f* 16, 50 } zonder de belasting.
Amst. Proef het Ned. „ „ „ - 17, 75 }

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Rotterdam geven bij deze aan alle belanghebbenden kennis, dat, naar aanleiding der Wet op het Patentregt, in dato 21 Mei 1819, eerstdaags de gewone algemeene opnemingen voor het Patentregt zullen plaats hebben; wordende derhalve een ieder gewaarschuwd, er op te letten of hij aan de verpligtingen, bij gemelde Wet voorgeschreven, voldaan heeft, en om door suppletoire aangiften voor te komen de onaangename gevolgen, die daaruit anders zouden ontstaan.

Rotterdam den 2 Februarij 1844.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
M. C. BICHON VAN IJSSELMONDE.
Ter ordonnantie van dezelven,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** Bij Vonnis van het Kantongeregt te Rotterdam, oordeelende over Politie-Zaken, in dato 1 Februarij 1844, is JOHANNES VAN DER TUYN, *Broodbakker*, wonende alhier aan de Botersloot, I, n.° 74, ter zake van het voorhanden hebben van te ligt en ongemerkt Brood, bij verstek veroordeeld in eene Geldboete van *Een en Vijftig Gulden*, ten behoeve der Stedelijke Kas, en in de Kosten, een en ander bij lijfsdwang op hem te verhalen, met verbeurdverklaring van het aangehaalde Brood ten voordeele van den Algemeenen Armen dezer Stad.

*** **LEESVERGADERING** bij het Rotterdamsch Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, op Woensdag den 7 Februarij 1844, des avonds ten zeven ure, in het Locaal in den Oppert.

Redenaar de Wel Eerw. Heer P. VAN DER GOOT, *Pz.*
In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Secretaris.*

Gevoelig voor de menigvuldige blijken van deelneming, betoond bij het verlies mijner waarde Echtgenoot, betuig ik, mede uit naam mijner Kinderen, den hartelijksten dank.

E. A. HOESTEYN.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON A. DROST, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam P. COMMIJS, *Jr.*
den 31 Januarij 1844.

Algemeene kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON J. J. TREUB, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam J. VAN DEN BERGH.
den 30 Januarij 1844.

Heden verloste van een welgeschapen ZOON G. J. IBINK, Echtgenoot van

Alblasserdam P. A. VAN DER DRIFT.
den 30 Januarij 1844.

Bevallen van eenen ZOON *D. T. M. VAN LEDE*, geb. DRIEBEEK.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

Soerabaya den 20 September 1843. Heden beviel van een ZOON CLAZINA LAROS, Echtgenoot van den Weledel Gestrengen Heer M. LANGENBERG KOOL.

Heden is bevallen van eene DOCHTER M. C. VAN VEEN, Echtgenoot van

Rotterdam A. VAN DER LINDEN.
den 30 Januarij 1844.

Eenige kennisgeving.

Op heden is alhier, in den ouderdom van ruim 78 jaren, tot innige droefheid van alle hare Betrekkingen, overleden onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, MARIA DOOREMANS, Weduwe den Heer NICOLAAS BOOMER, in leven *Controleur van 's Rijks Middelen.*

Rotterdam Uit aller naam,
den 1 Februarij 1844. A. BOOMER.

Heden morgen, omstreeks zeven ure overleed, plotseling, tot mijn onherstelbaar verlies, mijn dierbare Man, PLEUNIS OVERGAAUW, in den leeftijd van 39 jaren.

Ieder die den werkzamen Man in zijne betrekking gekend heeft, zal beseffen hoeveel ik, met mijne drie jonge Kinderen, waarvan het jongste slechts zes weken telt, in hem verlieze. God ondersteune mij in dezen moeijelijken weg, en doe mij berusten in zijnen altoos wijzen wil.

Rotterdam AAGJE SPIERDIJK,
den 29 Januarij 1844. Wed. P. OVERGAAUW.

PS. De Affaire zal door mij, met de noodige hulp, worden voortgezet, waartoe ik mij in de gunst mijner geëerde Kalanten en Vrienden ten vriendelijkste aanbeveel.

Na eene genoegelijke vereeniging van ruim twee en veertig jaren is op heden, aan een langdurig, smartelijk, doch geduldig lijden, in den ouderdom van bijna 71 jaren, overleden mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, GIJSBERDINA JOLLIE, diep betreurd door mij, mijne Kinderen, Aanbehuwdkinderen en verdere Betrekkingen.

Rotterdam
den 29 Januarij 1844. F. C. MOSMANS.

Algemeene en tevens bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden, binnen en buiten deze Stad.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 76 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, J. DALMAN, Wed. H. CRAMER.

Rotterdam Uit aller naam,
den 28 Januarij 1844. J. A. CRAMER.

Tot mijne innige droefheid overleed heden morgen om 4 ure, na eene langdurige borstongesteldheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, LIJGJE LOUTER, den ouderdom van ruim 62 en 1 half jaar bereikt hebbende.

Katendrecht R. S. RUYMSCHOTEL,
den 1 Februarij 1844. *Dijkgraaf.*

Mogt ik mij den 21 dezer verblijden in de gelukkige bevalling mijner geliefde Echtgenoot, C. A. T. VAN BOVENE, heden trof mij de zwaarste slag mijns levens, daar het Gode behaagde haar in den ouderdom van 44 jaren tot zich te nemen. Bijna 18 jaren mogt ik met haar in liefde vereenigd zijn; thans rust zij van haar moeitevol leven. Ik betreur met mijne vier Lievelingen, waarvan de meeste hun gemis niet beseffen, dit onherstelbaar verlies, doch ik wensch Gode te zwijgen, en gelaten te berusten in zijn wijs bestuur.

Rotterdam
den 31 Januarij 1844. J. M. DE ROOS.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons geliefd Dochtertje, CORNELIA MARIA JOHANNA, in den jeugdigen leeftijd van ruim twee en een half jaar.

C. J. CRILLAERTS.
Rotterdam C. M. E. CRILLAERTS,
den 1 Februarij 1844. geb. VAN DEN BOOGAART.

Heden overleed, aan verval van krachten, onze hartelijk geliefde Moeder, ADRIANA MOOT, Wed. van ARY DE ZANGER, in den ouderdom van 97 jaren en 6 maanden. Wij verliezen in haar eene zorgvuldige en raadgevende Moeder. Dankbaar mogen wij zijn dat wij haar zoo lang in ons midden hebben mogen behouden. De hoop doet ons troosten dat zij de eeuwige rustplaats door de genade Gods zal verkregen hebben.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Cappelle op d'IJssel HUGO DE ZANGER,
den 31 Januarij 1844. uit aller naam.

*** *L'ASSEMBLÉE GÉNÉRALE de la SOCIÉTÉ des PAQUEBOTS à VAPEUR entre le Havre et la Hollande est fixée au Dimanche* 10 *Mars prochain, et aura lieu au domicile de la Direction, au Havre.*

*** *Bij de Wet erkende en Gewaarborgde*

BEGRAFENIS- EN ZIEKEN-SOCIETEIT,

onder de Zinspreuk: TOT ALLER WELZIJN,

OPGERIGT SEPTEMBER 1838, TE ROTTERDAM.

Directeuren geven aan hunne Leden kennis dat, door de goede administratie en den voordeeligen staat van genoemde Societeit, de BEGRAFENIS- EN ZIEKEN-SOCIETEIT, onder de Zinspreuk: *Hulp in en na het Leven*, welke reeds 1305 Leden telde, zich aan dezelve heeft aangesloten en vereenigd; het gezamenlijk getal Leden is nu 3825.

Bovengenoemde Societeiten zullen van heden af voortduren onder de Zinspreuk: *Tot aller welzijn, Hulp in en na het Leven*, en zijn de eenige die de volgende voorregten voor de Deelhebbers in zich bevatten:

Ten eerste. Van heden af is bepaald, dat Kinderen van drie maanden tot tien jaren (wier Ouders beiden Leden zijn) eene vrije Begrafenis of Sterfgelden zullen genieten.

Ten tweede. De Leden zullen aanspraak op eene Begrafenis of Sterfgelden hebben, zoodra zij drie maanden als Leden zijn ingeschreven.

Ten derde. Voor de Deelhebbers bestaat geene verpligting of dwang, om bij overlijden Bedienaars ter Begrafenissen van de Societeit te gebruiken, maar kunnen bij verkiezing, volgens Reglement, in plaats van eene Begrafenis, Sterfgelden ontvangen, en de Erven alsdan de Begrafenis naar eigen goedvinden regelen.

Ten vierde. In het vervolg zullen alle Begrafenissen door de Societeit zonder kennelijke teekenen geschieden, zoodat men niet kan zien of dezelve uit de Societeit of voor eigen rekening zijn.

Ten vijfde. Behalve de Begrafenis, zullen aan de Erven nog eenige Sterfgelden worden uitgereikt.

Ten zesde. Man en Vrouw (Echtelieden), beide Leden zijnde, zal de Vrouw, bij het overlijden van haren Man, behalve de Begrafenis, nog een geruimen tijd wekelijks geldelijke ondersteuning van de Societeit ontvangen.

Ten zevende. Van 20 tot 40 jaren oud zijnde, kunnen de Leden in eene Zieken-Societeit deel nemen, om bij ziekte van een ernstigen aard wekelijks *twee* of *drie* Gulden te genieten; Kraamvrouwen zullen *vier* Gulden als Kraamgeld ontvangen.

Vele Stad- en Landgenooten hebben het nuttige dezer Inrigting ondervonden, zijnde dus verdere aanbeveling overbodig.

Directeuren,	*Commissarissen van Toevoorzigt,*
E. VIJZELAAR, Kasbewaarder.	W. VAN DULMEN.
THEOD. WIJLACKER, Secretaris.	J. M. MOL.
J. BEUNDERMAN.	

NB. Voor het genieten van Geneeskundige Hulp kan men tevens deel nemen, tot welk einde drie gerenommeerde Med. Doctoren, twee Chirurgijns en twee Apothekers zich hebben aangesloten.

Tot deelneming of informatie vervoege men zich Westewagenstraat, wijk E, n.° 449, ten huize van den ondergeteekende

THEOD. WIJLACKER,
Directeur-Secretaris.

(*Zie verder het Bijvoegsel*).

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.

BIJVOEGSEL, behoorende tot de *Rotterdamsche Courant* van Saturdag den 3 Februarij 1844, n.° 15.

ROTTERDAM den 2 februarij.

Den 1 dezer, des morgens, is te Helvoetsluis binnengekomen *Ocean*, J. Stranack, v. Londen, en stoomde in zee *Columbine*, W. Norwood, naar Londen; de wind N. N. W.

Den 31 passato na en den 1 dezer voor posttijd in de Maas en te Maassluis niets gepasseerd; de wind W. en N. N. W.

Den 2 dezer, des morgens, zeilden van Helvoetsluis *Clana*, W. Holdsworth, en *Amelia*, W. Elliot, naar Hull, en *M'Leod*, J. Patterson, naar Newcastle; de wind Z.

Den 1 dezer na en den 2den voor posttijd in de Maas niets gepasseerd; de wind Z.

Den 2 dezer, des morgens, zeilden van Maassluis *Cygnet*, C. Gray, naar Glasgow; *Skylark*, R. Allison, naar Stockton; *de Vereeniging*, K. den Boer, en *Algemeen Belang*, J. Warnaar, naar de Noord Zee; de wind Z.

Kapit. J. G. Engelsman, van Cette te Helvoetsluis binnen, rapporteert, den 15 januarij, op 42 graden 30 minuten noorderbreedte en 12 gr. 20 min. westerlengte, gezien te hebben een nederlandsch schip, toonende rotterdamsche signaalvlag met n.° 5, zijnde die van kapit. H. Hagers, voerende het schip *Java*, van Rotterdam naar Batavia; den 17 dito, op 43 gr. noorderbreedte en 13 gr. 40 min. westerlengte, eene bark, toonende vlag van het collegie Zeemanshoop met n.° 74, zijnde die van kapitein H. K. Ruyl, voerende het schip *Noord-Holland*, van Amsterdam naar Suriname, en den 19den, op 44 gr. 20 min. noorderbreedte en 13 gr. 40 minut. westerlengte, gepraaid het schip *Kenau Hasselaar*, kapit. P. S. Schuil, 5 dagen reis hebbende van Rotterdam naar Batavia.

Te Terschelling zijn binnengekomen J. Ohm v. Ostende n. Bremen en R. Lamb van Yarmouth, beiden als bijleggers.

Te Vlissingen zijn ter reede gekomen E. Barnes van Havanna, laatst van Falmouth, en J. Rowley van Hull, beiden n. Antwerpen bestemd; uitgestoomd T. Jackson van Antwerpen naar Londen.

Te Nickerie is aangekomen M. Jurgens v. Amsterdam; te Newport, Vereenigde Staten, J. H. Bauning van Antwerpen; te Malta J. J. Spiegelberg van Odessa en Konstantinopel n. Antwerpen; te Santander J. de Castanos van Amsterdam en J. A. de Goya van Antwerpen; te Bordeaux J. L. de Vries van Christiaansand, en is den 26 januarij van Royan naar Brussel vertrokken; te Rochefort G. J. Meeuw en L. Overgaauw van Rotterdam en W. A. de Jonge van Amsterdam; te Rouaan P. H. Fekkes van Havre en Cardiff; te Dublin P. Ocker van Antwerpen; te Northshields S. Eyde van Rotterdam; te Stromness W. Bracegirdle, te Weymouth C. Cosens en te Hull J. R. Jansen van Antwerpen; te Bremerhaven J. Moody van Londen, laatst van de Zoltkamp; te Hamburg P. E. Mooi en J. H. Bekkering, en te Cuxhaven H. Reents, allen van Gent, en te Fahrsund J. Christensen van Uddewalla naar Antwerpen, met schade.

Het schip *Elisa & Anna*, kapitein H. H. Neujahr, van Riga met vlas en hennep naar Antwerpen, is den 15 januarij met schade aan de lading te Ny-Hellesund binnengeloopen, en den volgenden dag voor Christiaansand gearriveerd, om te lossen, in welke haven het schip *Juffer Fresina*, kapit. S. G. Postema, v. Koningsbergen n. Amsterdam, gereed lag om de reis voort te zetten.

Het schip *Tva Bröder*, kapit. J. Hansson, van Norrköping met graan naar Amsterdam, is, na een zwaren storm doorgestaan te hebben, den 16 dezer met schade aan de schanskleeding, boot, enz., te Aarloe binnengeloopen; de kapitein hoopte echter spoedig zeilvaardig te worden.

In een berigt uit Tonningen, van den 28 januarij, wordt verzekerd, dat de rivier nog bijna vol ijs, en het de nederlandsche kapiteins W. U. de Jonge, W. A. de Boer, H. J. IJmken, J. J. Das, A. W. van der Woude, B. A. Potjer, A. T. Ekamp, T. S. de Vries, R. J. Jonker, J. D. de Vries, J. J. Legger, H. P. Lukkien, B. H. Schuur, J. H. Hut, N. W. Hazewinkel, J. C. Westerbrink, R. J. Schuring, J. B. Mulder en R. Claassens onmogelijk geweest was, zonder groot gevaar voor hunne schepen, de reizen voort te zetten.

Van Cuxhaven meldt men 28 januarij, dat de schepen *Ons Genoegen*, kapitein M. Douwes, van Hamburg, en *Catharina & Hendrik*, J. Watson, van Sunderland, beiden n. Amsterdam, de ladingen suiker en kolen weder ingenomen hadden, terwijl bij de vroeger gemelde vaartuigen nog in de haven lag het schip *de Jonge Margaretha*, kapitein G. Schnitzelaer, van Hamburg met stukgoederen naar Amsterdam bestemd.

Het sloepschip *Stirling Hill*, kapitein J. Brown, van Rotterdam naar Kirkaldy, is den 25 januarij door tegenwind te North Sunderland binnengeloopen.

Het schip *Lehigh*, kapit. T. Watson, v. Amsterdam n. Charleston, was den 29 januarij op de hoogte van Swanage.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 27, 29 en 30 januarij:

Op de Rivier zijn aangekomen *Earl of Clancarty*, Williams, en *Giraffe* (st.), Stranack, van Rotterdam, en *Mary*, Donaldson, van Ostende; bij Douvres *Johan Frederik*, Grove, van Batavia naar Rotterdam; bij Newhaven *Svea*, Godbersson, van Batavia naar Gothenburg; te Portsmouth *John Cook*, Cross, van Antwerpen naar Liverpool; te Cowes *Cronstadt*, Hatch, van Antwerpen n. Havanna; te Newport *Hendrika*, Lassen, van Nantes; te Liverpool *Charles*, Romijn, van Ostende; te Kingstown *Marie Antoinette*, Ocket, van Antwerpen; te Aberdeen *Pomona*, Brebner, v. Rotterdam; te Shields *Tenterden*, Clark, van Middelburg, *Newcastle*, Boll, van Rouaan, en *Kara*, Shirling, van Rotterdam; te Leith *Baudina*, Klatter, van Harlingen; te Hull *Diana*, Weijerts, van Antwerpen; te Triest *Jacolina Barbara*, Schut, welke den 12 dezer naar Rotterdam gezeild is; te Fernambuck *Mercator*, van Coppenol, v. Antwerpen; te New-Orleans *Ocean*, Higgins, en *Rochester*, Owen, van Rotterdam, en *Concord*, Lord, van Antwerpen; te Baltimore *Napier*, Sandford, en *Metamora*, Lowe, van Amsterdam; te New-York *Marie Louise*, van der Steene, van Antwerpen, en *Foska Helena*, Post, van Amsterdam.

Kapitein Williamson, den 25 dezer, met het schip *Meldon*, van Valparaiso te Swansea gearriveerd, heeft den 10 december, op 1 gr. zuiderbreedte en 23 gr. westerlengte, gepraaid het schip *Sara Johanna*. (Het fregat *Sara Johanna*, kapitein G. L. J. van der Hucht, van Amsterdam naar Batavia, is den 4 november uit Vlissingen in zee gezeild).

Het schip *de Eendragt*, kapitein K. D. de Jong, van Havanna naar Amsterdam, was den 27 dezer op de hoogte van Dartmouth.

Het schip *Ocean*, kapit. W. de Ruyter, van Port Republicain, is den 27 dezer om order te Falmouth binnengeloopen, en rapporteert in ... het schip *Gustaaf Adolph*, kapitein J. H. Ahrens, van Antwerpen naar Vera-Cruz.

Het schip *Sieke van der West*, kapitein M. van Emmen, van Rio-Janeiro naar Hamburg, was den 28 dezer op de hoogte van Falmouth.

De schepen *Antonia*, kapit. A. Hendriks, van Amsterdam naar Suriname, en *Mentor*, G. J. Kramer, van Newcastle naar Livorno, zijn den 27 dezer Deal gepasseerd.

Het schip *Mariner*, kapit. Found, van Bude naar Rotterdam, is den 28 dezer te Ramsgate binnengeloopen.

Het schip *George Armstrong*, kapitein J. Jones, van Batavia naar de Kaap de Goede Hoop en Rotterdam, is den 4 november gepraaid op 26 gr. zuiderbreedte en 64 gr. oosterlengte.

Den 26 en 27 dezer was de wind te Deal N. W., den 28sten W. Z. W. tot N. W., en den 29sten W. N. W. tot W. Z. W.

*** Al degenen welke iets verschuldigd zijn aan of te vorderen hebben van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van Mejufvrouw LUCIA KLARA VAN STAVEREN, Weduwe van JOHANN CASPAR FRIEDERICHS, gewoond hebbende en overleden te Delfshaven, worden verzocht daarvan aangifte te doen, vóór of op den 15 Februarij 1844, ten Kantore van den Notaris *BASTIAAN VAN STAVEREN*, te Delfshaven voornoemd.

*** ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

De Koninklijke Nederduitsche Tooneelisten van Zuid-Holland, onder directie van *Hoedt* en *Bingley*, zullen de eer hebben te geven, op Saturdag den 3 Februarij 1844: ARLEQUIN OP DE ROTTERDAMSCHE KERMIS, Ballet-Arlequinade, in twee bedrijven, vervaardigd en op nieuw geregeld door den Heer *J. W. Hammecher*, versierd met nieuwe, in deze Stad vervaardigde Decoratien, waaronder uitmunt eene Voorstelling van de Kermis op het Plein bij de Delftschepoort, het gezigtspunt genomen van af de Langebrug bij de Rotte, Vlieg- en Tooverwerken en verderen Toestel; de Ouverture gecomponeerd en de verdere Muzijk geregeld door den Heer *Dessaur*, Orchestmeester aan dezen Schouwburg. Voorafgegaan door: MEESTER VINK, of *de Vermiste Diamant*, Blijspel met Zang (Vaudeville), in twee bedrijven, naar het fransch van *Dessaugier* en *Gentil*.

*** PLAATS *CONCORDIA*.
SCHOUWBURG.

Op Dingsdag den 6 Februarij 1844, door de Nederduitsche Zangers van *'s Gravenhage*, onder directie van den Heer *A. van Gelder*: DE VIJF SCHOOLMEESTERS, komiek Zangspel, door *J. M. Dessaur*. Na hetzelve: MADAM MAGNEFIQUE, of *alles Paart zich*, vrolijk Blijspel, in één bedrijf, door *J. M. Dessaur*. Tot slot: MOPHOPTOPSKY, of *de Vastenavond-Prins*, vrolijk Zangspel in één bedrijf, door *J. M. Dessaur*. Tusschen beide VARIATIEN van *Rhode*, Mej. *Weeninck*; ARIA, *la Reine d'un jour*, de Heer *van Gelder*; ARIA, *Radicati*, Mej. *Weeninck*; DUET, *Tancredo*, Mej. *Weeninck* en de Heer *van Gelder*. Aanvang des avonds ten 7 ure precies. Entree 75 *cents*, gedeeltelijk in vertering.

W. HINKEN.

*** PLAATS *CONCORDIA*.

GROOT BAL MASQUÉ, op Woensdag den 7 Februarij 1844, aanvang des avonds ten 8½ ure; er zal een zeer fraai Assortiment Costumes aan het Locaal voorhanden zijn. Entree voor een Heer en Dame *f* 1,50, een Heer *f* 1, meerdere Dames 50 *cents*.

W. HINKEN.

*** THEATRE DE VAUDEVILLES,
OP DE KRUISKADE,
onder directie van ED. BAMBERG *en* A. VAN LIER.

Op heden Saturdag den 3 Februarij 1844: BRUNO, DE SPINNER, Comedie-Vaudeville, in twee bedrijven. Daarna (op verzoek): DE GETROUWDE MANNEN ZONDER VROUWEN. 75 *Cents* in vertering (7 ure).

Donderdag den 8 Februarij Buitengewone Voorstelling ten voordeele van *A. van Lier*.

*** SCHOUWBURG
DOOR IJVER VRUCHTBAAR,

ten Huize van *C. POO*, in de Nadorstlaan, op den Binnenweg, op Maandag den 5 Februarij 1844: DE GANS MET DEN PAAUWENSTAART, Blijspel met Zang, in twee bedrijven. Na hetzelve: DE ZEE-KAPITEIN, Blijspel met Zang, in één Bedrijf. Entree 30 *cents*. Aanvang 7½ ure.

*** SCHOUWBURG *MERCURIUS*, IN DE BAGIJNENSTRAAT,

op Maandag den 5 Februarij 1844: DE MINNAAR OP DE PROEF, of *het zonderlinge Tweegevecht*, Blijspel, in drie bedrijven. Na hetzelve: HET DORPSPLEIDOOI, of *de Herbergier-Burgemeester*, Blijspel met Zang, in één bedrijf. Entree 25 *cents*. Aanvang 7 ure.

W. F. KOUSBROEK.

*** GRAND SALON,
in de Raamstraat te Rotterdam.

Op Maandag den 5 Februarij 1844: HET LANDHUIS AAN DEN HEERENWEG, Blijspel, in één bedrijf. Na hetzelve: HET VISSCHERS MEISJE, Zangspel, in één bedrijf. Tot slot: PANTALON BEELDHOUWER, Ballet-Pantomime. Aanvang 7½ ure. Entree 30 *cents*.

J. STROOBER.

*** PROGRAMMA
VAN HET
GROOT MILITAIR CONCERT,

hetwelk zal gegeven worden door het CORPS MUZIJKANTEN der Rotterdamsche Dienstdoende Schutterij, onder directie en ter benefice van den Kapelmeester *W. HUTSCHENRUYTER*, op Maandag den 5 Februarij 1844, in de Zaal der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, des avonds ten *zeven* ure.

EERSTE AFDEELING.

1. Marche van *D. Goudswaard*.
2. Ouverture van *J. W. Kalliwoda*.
3. Duo, uit de Opera *Il Puritani*, van *Bellini*, voor twee Trombones, gearrangeerd door *J. F. Tirion*.
4. Walse Brillante van *W. Hutschenruyter*.
5. Marche Funèbre van *F. Snel*.
6. Groote Potpourri, uit de Opera *Lucrece Borgia*, van *Donizetti*.

TWEEDE AFDEELING.

1. Ouverture, van de Opera *Hans Heiling*, van *Marschner*.
2. Groote Fantaisie van *Torramorell*.
3. Drinklied, uit de Opera *der Vampyr*, van *Marschner*.
4. Ouverture van *W. Hutschenruyter*.
5. Le Salamandre, *pas Redouble*, van *Bert*.

De Toegang-Biljetten zijn te bekomen à *f* 1, 65 aan de Zaal, het Armengeld daaronder begrepen.

*** HERVATTING der **STOOMBOOTDIENST**, voor Passagiers en Goederen, tusschen ***GOUDA*** en ***ROTTERDAM*** *vice versa*, in correspondentie met ***AMSTERDAM***, Maandag den 5 Februarij 1844, en vervolgens, des morgens ten 7 ure van GOUDA, des namiddags ten 4 ure van ROTTERDAM.

*** STOOMPAKETVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en LONDEN.

De Stoompaketten der *General Steam Navigation Company*, in dienst van het *General Post Office* te Londen, vertrekken van Rotterdam:

Saturdag den 3 Februarij, des morgens ten 10 ure.
Woensdag „ 7 „ „ „ „
Saturdag „ 10 „ „ „ „

Nadere inlichtingen bij de Agenten *W. SMITH* en *P. A. VAN ES*.

*** STOOMJAGT
JAN VAN ARKEL.

Regeling der Uren van Afvaart gedurende het jaar 1844.

Van GORINCHEM,

gedurende de maand FEBRUARIJ, OCTOBER en NOVEMBER, des Maandags en Dingsdags morgens, ten *half zeven* ure; de overige dagen ten *acht* ure.

Van ROTTERDAM,

DAGELIJKS, des namiddags ten *twee* ure.

Van GORINCHEM,

gedurende de maanden MAART tot en met SEPTEMBER ingesloten, des Maandags en Dingsdags, des morgens ten *zes* ure; de overige dagen ten *acht* ure.

Van ROTTERDAM,

DAGELIJKS, des namiddags ten *vier* ure.

*** *'SHERTOGENBOSSCHE* STOOMBOOT-SOCIETEIT.

De DIRECTIE maakt bekend, dat de Dienst in de maand Februarij en vervolgens zal plaats hebben als volgt: Van *'s Hertogenbosch* op *Rotterdam* den 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 14; van *Rotterdam* op *'s Hertogenbosch* den 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, en vervolgens dagelijks tot nadere aankondiging, van beide Plaatsen des morgens ten 8 ure.

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar NEW-YORK, het snelzeilend gekoperd Zweedsch Brikschip *Columbus*, Kapitein *L. P. Stillström*.

Naar BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Emma*, Kapitein *J. K. Bolhuis*.

Naar NEWRY, het Nederlandsch Kofschip *Eliza*, Kapitein *P. H. de Boer*.

Naar LIVERPOOL, het Nederlandsch Kofschip *Hendrika*, Kapitein *F. H. Blekker*.

Adres ten Kantore van *KUYPER, VAN DAM & SMEER*.

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar LONDEN, het Engelsch Schoonerschip *Alkmaar*, Kapitein *I. Heath*.

Naar NEWCASTLE, het Engelsch Schoonerschip *William & Helen*, Kapitein *J. Armstrong*.

Naar LEITH, het Engelsch Schoonerschip *Regina*, Kapitein *W. Gains*.

Adres bij *GEO. LEVINGSTON* } Cargadoors.
en bij *CHRIST. REINCKE*, }

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar SURINAME, het Nederlandsch gezinkt Brigantijnschip *Koophandel*, Kapitein *F. Pophen*.

Naar NEW-YORK, het Bremer gekoperd Fregatschip *Ann*, Kapitein *J. C. H. Grate*, om spoedig te vertrekken.

Naar NEW-YORK, het Nederlandsch snelzeilend gekoperd Barkschip *Libra*, Kapitein *U. Trip*.

Naar LIVERPOOL, het Nederlandsch gezinkt Barkschip *Urania*, Kapitein *A. J. de Jonge*.

Naar BELFAST, het Nederlandsch Smakschip *Vrouw Christina*, Kapitein *H. R. Dood*.

Adres ten Kantore van *HUDIG & BLOKHUIJZEN*.

*** Te ROTTERDAM ligt in Lading:

Naar BATAVIA, mede voor Passagiers, het Nederlandsch gekoperd Barkschip *Marie Julie*, Kapitein *P. F. Marker*.

Adres ten Kantoren van *HUDIG & BLOKHUIJZEN* en *KUYPER, VAN DAM & SMEER*.

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:

Naar NEWCASTLE, het Engelsch Brikschip *Ellen Murray*, Kapitein *Thomas Cree*.

Naar BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Alida*, Kapitein *A. H. Oldenburger*.

Adres bij *D. BURGER & ZOON*.

*** Naar GIBRALTAR ligt te DORDRECHT in Lading, het Nederlandsch Kofschip *Zeepaard*, Kapit. *R. R. Huisman*, om ten spoedigste te vertrekken. Adres bij de Cargadoors *VISSER* en *VAN DER SANDE*, te Dordrecht.

*** ROTTERDAMSCHE GAZ-FABRIJK.

De Prijs der COKES, aan de Fabrijk afgeleverd, met inbegrip van den Accijns, is *f* 1, 40 per 64 Ned. Ponden en 10 *cents* per 32 Ned. Ponden voor het aan Huis bezorgen.

De Bestellingen kunnen, *met bijvoeging der Gelden*, behalve aan de Fabrijk, ook ten Huizen der Bedienden van voornoemde Fabrijk gedaan worden, te weten:

Bij den Heer T. BISSON ROCHE, op de Scheepmakershaven, wijk A, n.° 488.
„ „ „ J. J. D. VERDU, in de Westewagenstraat, wijk E, n.° 626.
„ „ „ J. ANDERSON MELTNER *Junior*, op de Hoogstraat, wijk H, n.° 26.

De Administratie, onwaar geworden zijnde dat sommige *Bezorgers* van *Cokes* met der goeder trouw handelen, acht zich verpligt ter kennis van het Publiek te brengen, dat zij alleen zich verantwoordelijk stelt voor die Cokes, welke met den *Handwagen* der *Gaz-Fabrijk* worden bezorgd, en welke dan ook met *het merk der Gaz-Fabrijk* is gebrand.

J. DE BRAUWERE, *qq.*

*** Ten Kantore van **M. WOLFSBERGEN** zijn voor de aanstaande 192ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ **HEELE** en **GEDEELTEN** van **LOTEN** te bekomen, volgens *Prijs-Courant*.
NB. Het Kantoor wordt provisioneel gehouden aan de Noordblaak, D, 299, te Rotterdam.

*** De Ondergeteekende neemt de vrijheid zijnen geëerden Begunstigers door deze te berigten, dat zijn voormalige Knecht uit zijne dienst ontslagen is, en verzoekt, om op naam van hem Ondergeteekende geen Brood te ontvangen, daar hij alsdan voor de qualiteit niet kan instaan. Hij beveelt zich voortdurend in Hun Ed. gunst als opregt GRONINGSCH ROGGEBROODen ROTTERDAMSCHE PICHOTJESBAKKER, zijnde dagelijks bij hem *warm* te bekomen.
J. BEUGELINK,
Nieuwstraat, wijk D, n.° 154.

*** De Ondergeteekende, verscheiden jaren als Meesterknecht gefungeerd hebbende bij de Wed. *A. VAN DEN BOOGAERT*, geeft bij deze kennis, dat hij van heden af de **HUISSCHILDERS-AFFAIRE** voor eigen rekening zal uitoefenen aan de Delftschevaart, wijk G, n.° 278.
Rotterdam den 1 Februarij 1844. T. PAK.

*** De Ondergeteekende maakt zijnen Stadgenooten bekend, dat hij zijne **AFFAIRE** aan zijnen oudsten Zoon, *JACOB LEVY VAN DEN BERG*, op den hoek van het Achterklooster, wijk K, n.° 502, heeft overgedaan, doch dat hij zich zal bezig houden met het waarnemen van COMMISSIEN en TAXEREN van GOEDEREN enz., waartoe hij te spreken of te ontbieden is in de Breedstraat, wijk K, n.° 359.
Rotterdam den 3 Februarij 1844. LEVY VAN DEN BERG.

*** De Ondergeteekende maakt zijnen Begunstigers bekend, dat hij de **AFFAIRE** van zijnen Vader, *L. VAN DEN BERG*, heeft overgenomen, en verzoekt ieders gunst en recommandatie.
Rotterdam den 3 Februarij 1844. JACOB LEVY VAN DEN BERG.

*** VERLOREN, een Zwartbont, Langharig **HONDJE**, wit Kolletje, lange Ooren, witte Pootjes en Pluimstaartig, zijnde eene Teef. Die dezelve terug brengt in den Kantoor-Boekwinkel van *S. BENEDICTUS*, in de Westewagenstraat, zal eene goede Belooning kunnen erlangen.

*** De VERKOOPING *UIT DE HAND*, wegens vertrek naar elders, van **MEUBELEN, JUWEELEN, HUISGERIJF** enz. enz., volgens Advertentie in deze Courant van den 30 Januarij ll., zal nog tot het einde van deze week voortduren. Verdere informatie bij den Boek- en Plaatdrukker *T. J. WIJNHOVEN HENDRIKSEN*, op de Hoogstraat.

*** Iemand genegen zijnde **MOT** of **AFVAL** van WILGENHOUT, geschikt voor *Bakkers, Bleekers* enz., te koopen, adressere zich in de Baan, in de gewezen Schutters-Caserne, wijk C, n.° 592.

*** Er wordt verlangd, met KOST en INWONING, een geschikt **JONGELING** van 16 à 20 jaren, bekend met het Vak van *Boter-* en *Kaas-Affaire*, voorzien zijnde van goede getuigschriften. De hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren, met *franco* Briefjes onder de letters A K, in den Kantoor-Boekwinkel van *S. BENEDICTUS*, alhier.

*** Een JONGELING, circa 19 jaren oud, in het Vak van *Tabak* ruim 3½ jaar werkzaam geweest, zag zich gaarne met primo Maart te Rotterdam geplaatst, buiten Inwoning, met eenig Salaris; de beste getuigenissen van bekwaamheid en goed gedrag kunnende produceren. Adres bij den Boekhandelaar *J. DE GROOT*, Uitgever van het Stedelijk Weekblad te Delft, onder de letters B N.

*** Er wordt gevraagd eene Gezonde **MIN**, van de Hervormde Godsdienst. Adres bij den Boekhandelaar *T. J. WIJNHOVEN HENDRIKSEN*, op de Hoogstraat.

*** *Une DEMOISELLE de bonne Famille, du culte Wallon, se vouant depuis sept années à l'Education, désirerait se voir replacée en qualité de* GOUVERNANTE. *On est prié de s'adresser par des lettres affranchies sous l'initiale A, chez le Libraire S. VAN REYN SNOECK, à Rotterdam.*

*** Men verlangt *IN HUUR*, tegen den 1 April of 1 Mei aanstaande, voor eene reeds bejaarde JUFVROUW van de Protestantsche Geloofsbelijdenis, bij fatsoenlijke Burgerlieden, alhier wonende, twee Ongemeubeleerde KAMERS, beiden van Stookplaatsen voorzien, gelijkvloers of op de Eerste Verdieping, op eenen vrolijken Stand; hetzij in de Buitenstad, hetzij aan een der Singels of aan de Schiekade; men zou de voorkeur geven aan eene Localiteit, alwaar een Tuin mogt aanwezig zijn, van welke de Huurderesse der Kamers tevens het medegebruik voor zich zou verlangen. De hierop reflecterenden worden verzocht zich, bij besloten Brieven, met opgave van Stand en Huurprijs, aan te melden, onder letter R, bij *M. WIJT en ZONEN*, Boekverkoopers, bij de Beurs alhier, wijk L, n.° 2.

*** *TE HUUR*, met Mei aanstaande, op het midden van den Coolsingel, een Vrij **BOVENHUIS**, met Drie KAMERS, Behangen en Gestukadoord, SPREEKMEIDENKAMER en KEUKEN, met beste Welpomp. Adres Binnenweg, T, 122.

*** Door toeval *TE HUUR*, tegen Mei aanstaande, een, van alle Gemakken voorzien **BOVENHUIS**, waarvan alle Vertrekken Geplafoneerd, staande op eene der voornaamste Havens, tegen de huurprijs van *f* 450 's jaars. Adres Haringvliet, M, n.° 92, alhier.

*** *TE HUUR* of *TE KOOP* een WINKELHUIS, geschikt voor vele Affaires, staande in het beste gedeelte van deze Stad, en tegen Mei *TE HUUR* 2 à 3 of 4 net GESTOFFEERDE KAMERS, op een der Vrolijkste Gedeelten dezer Stad. Adres bij *BAKKER & POOTMAN*, Koper- en Metaalgieters en Koperslagers, aan de Hoogstraat, H, 29, te Rotterdam. Brieven *franco*.

*** *UIT DE HAND TE KOOP* een WINKELHUIS en BOVENWONINGEN, in het volkrijkste gedeelte van de Binnenstad te Rotterdam. Te bevragen ten Kantore van den Notaris *VAN DER HOOP*, aldaar.

*** *UIT DE HAND TE KOOP* een Rentgevend **LANDGOED**, gelegen onder Delfland. Te bevragen bij den Notaris *SCHOLTEN*, te Delft.

*** IGNATIUS VAN OGTROP en verdere Makelaars presenteren, door een bevoegd Ambtenaar, op Dingsdag den 6 Februarij 1844, des avonds ten 6 ure, in *de Brakke Grond*, te Amsterdam, aan de meestbiedenden te verkoopen: Eene partij *Condaatsche* **FARO-VIJGEN**, prima qualiteit, zijnde
circa 3300 Heele Matten, liggende in Consumtie,
en „ 6200 „ „ „ „ Entrepôt,
alles op zoodanige Conditien, als in de gedrukte Biljetten vermeld staat.

*** C. A. DE WIT, Makelaar, zal op Woensdag den 7 Februarij 1844, des avonds ten zeven ure, in *de Brakke Grond*, in de Nes te Amsterdam, verkoopen: 290 Vaten *Surinaamsche* **SUIKER**, nu eerst uit Zee gekomen en gelost, liggende als bij Notitie wordt aangewezen.

*** D. BOERS *J. H. Zn.*, G. DUURING *Jr.*, A. C. DALEN, E. L. JACOBSON, A. VAN BINSBERGEN, J. KOLFF, J. F. SAUERBIER, L. L. JACOBSON, J. SINDERAM, L. J. PLEMP VAN DUIVELAND en C. SUERMONDT *Jr.*, Makelaars te Rotterdam, zijn van meening, als last hebbende van hunne Meesters, na gedane aangifte conform de Wet, op Woensdag den 21 Februarij 1844, des voormiddags ten 11 ure, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade, te verkoopen: Eene partij van 500 Balen Gele *Java* **KOFFIJ**, welke is liggende in een Pakhuis aan de Wijnhaven, wijk B, n.° 238, en aan de Scheepmakershaven, noordzijde, wijk A, n.° 480, en dat bij Kavelingen, zoo als die in de Notitie zullen vermeld worden, en daags vóór en op den verkoopdag voor een ieder te zien zullen zijn.
Nadere onderrigting bij bovengemelde Makelaars.

*** De Twee BOUWMANSWONINGEN, met circa 75 Bunders WEI- HOOI- BOUW- en VEENLAND, gelegen te Pijnacker, aldaar op den 31 Januarij 1844 door den Notaris *SCHOLTEN*, residerende te Delft, geveild, zullen op Woensdag den 7 Februarij 1844, des voormiddags ten 10 ure, in het gewezen Regthuis te Pijnacker, worden afgeslagen.

*** **VERKOOPING,** BIJ OPBOD, VAN **WINKELWAREN.**
VAN MARLE en VAN DEN ABEELE zijn van meening, ten overstaan van de Notarissen DALEN en LAMBERT, residerende te Rotterdam, op Vrijdag den 9 Februarij 1844, op de gewone uren, aan het Venduhuis, op de Vlasmarkt te Rotterdam, publiek, aan de meestbiedenden, zonder afslag, te verkoopen: Eenig Linnen en Servetgoed, Haarlemsche Dimet, Amersfoorts, Linnen en Katoenen Bonten, Molton, gestreepte Baai, Kousen, differente soorten Band en Koord, Zijden en andere Linten, Naaizijden en Garen, voorts Naalden, Spelden en andere Winkelgoederen meer; zullende Donderdag vóór de verkooping, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 4 ure, ter plaatse voormeld, voor een ieder te zien zijn.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notaris *SAMUEL MEERBURG*, residerende te Hillegersberg, als daartoe benoemd door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam en als last hebbende van zijne Principale, is van meening om op Saturdag den 10 Februarij 1844, des namiddags ten 5 ure, te Hillegersberg, ten Huize van Mejufvrouw de Wed. *van den Hove*, in het openbaar te veilen en aan de meestbiedenden of eerstmijnenden te verkoopen:
N.° 1. Eenen hechten, sterken en bijzonder gunstig gesitueerden **WIND-PAPIERMOLEN**, genaamd ***DE VRIENDSCHAP***, met deszelfs WERKHUIS, HANG-, TOUW- en LOMPENSCHUREN, benevens alle Vaste en Losse GEREEDSCHAPPEN, tot denzelven Molen behoorende, voorts de **HUIZING**, daarnevens gelegen, bestaande in Twee KNECHTSWONINGEN, BEPOTING, BEPLANTING en ERVE, alles staande en gelegen in den Berg- en Broekpolder, binnen de gemeente Hillegersberg, strekkende vóór van de Strekkade tot achter aan den Plas, wijk B, nummer 58, Kadaster sectie A, nummers 1243 tot en met 1252. In de Grondbelasting over den jare 1843 aangeslagen geweest tot *f* 76, 11½. Te aanvaarden den 1 Maart 1844.
N.° 2. Een HUIS en ERVE, gequoteerd wijk B, n.° 64, als mede een HUIS, STALLING, SCHUUR en ERVE, gequoteerd wijk B, n.° 65, naast bij elkander staande en gelegen in den Berg- en Broekpolder, gemeente Hillegersberg, strekkende van den Bergweg tot aan den Dijk van de droogmaking des Polders genaamd de Honderd en Tien Morgen, belend ten noorden en zuiden *Jacobus Conijn*. In de Grondbelasting over den jare 1843 aangeslagen geweest tot *f* 18, 74. Belast met het maken en uit de Schouw houden van de helft in een eind Berg- en Broeksche Rottekade, n.° 150, in het geheel lang circa 89 Palmen. Te aanvaarden den 1 Mei 1844.
Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris, te Hillegersberg, als mede ten Kantore van den Notaris *VAN DER HOOP*, aan de Korte-Hoogstraat te Rotterdam, terwijl de te veilen Percelen gedurende acht werkdagen vóór de veiling kunnen bezigtigd worden.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Woensdag den 14 Februarij 1844, des namiddags ten vier ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:
N.° 1. Een hecht, sterk en bijzonder aangenaam gesitueerd HUIS, PAKHUIS en ERVE, staande en gelegen aan de noordzijde van den Haringvliet, wijk M, n.° 103, te Rotterdam, Kadaster sectie F, n.° 156. Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1843 tot *f* 43, 30. Kunnende het Huis worden aanvaard met den 1 Mei aanstaande, terwijl het Pakhuis is verhuurd tot den 1 Mei 1854 voor *f* 100 's jaars.
N.° 2 wordt niet geveild.
Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van den gemelden Notaris, aan de Korte Hoogstraat, en is het te veilen Pand twee dagen vóór en op den voormiddag van den dag der veiling te bezigtigen, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe door denzelven Notaris af te geven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
PIETER VAN DER HOEVEN Junior, Notaris, residerende te Rotterdam, als last hebbende van deszelfs Principaal, is voornemens om op Donderdag den 15 Februarij 1844, des namiddags ten vier ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, binnen dezelve Stad, in het openbaar te veilen en te verkoopen:
Een hecht, sterk en wel gesitueerd HUIS, BOVENHUIS en ERVE, staande en gelegen aan de oostzijde van de Botersloot, nabij de Prinsestraat, binnen Rotterdam, wijk I, n.° 97, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger voorkomende sectie L, n.° 122. In de Grondbelasting over dezen jare aangeslagen tot *f* 38, 08, en verhuurd tot ultimo April 1844, in twee percelen, het Benedenhuis tot *f* 130 en het Bovenhuis tot *f* 200, te zamen *f* 330 in het jaar.
Het te Veilene zal twee dagen vóór en op den voormiddag van den dag der veiling kunnen worden bezigtigd, des morgens van 10 tot 1 en des namiddags van 3 tot 5 ure, mits voorzien zijnde van een Permissie-Biljet, door voornoemden Notaris geteekend, ten wiens Kantore, aan de zuidzijde van den Haringvliet, inmiddels nadere onderrigting te bekomen is.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notaris *JAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van deszelfs Principaal, is voornemens om op Woensdag den 21 Februarij 1844, des namiddags ten vier ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:
Een hecht, sterk, welingerigt en bijzonder goed ter Nering staande HUIS, PAKHUIS, ZOLDERS en ERVE, waarin de *Koek-* en *Kraambakkerij*, benevens *Kruideniers-winkel* sedert eene lange reeks van jaren is en alsnog met het beste succes wordt uitgeoefend, staande en gelegen aan de zuidzijde van het Hang, nabij de Grootemarkt, te Rotterdam, wijk D, n.° 57, Kadaster sectie O, n.° 206. Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1843 tot *f* 86, 20. Zijnde geheel in eigen gebruik, en te aanvaarden den 1 April 1844 of eerder, terwijl de Kooper, des begeerende, zal kunnen overnemen de tot het uitoefenen der Zaak behoorende Vaste en Losse Gereedschappen, mitsgaders Winkelopstand.
Inmiddels is het te veilen Perceel *UIT DE HAND TE KOOP*, en zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris; zullende hetzelve twee dagen vóór en op den voormiddag van den dag der veiling kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van een Permissie-Biljet, daartoe door denzelven Notaris af te geven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notarissen *DALEN en LAMBERT*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn van meening om op Woensdag den 21 Februarij 1844, des namiddags ten vier ure, in het Locaal der Notarissen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, publiek te veilen en te verkoopen:
Een hecht, sterk en zeer voordeelig gesitueerd **PAND**, bestaande in Drie PAKHUIZEN, Zes ZOLDERS, Twee VLIERINGEN, en **ERVE**, genaamd *DE BAK*, staande en gelegen aan de oostzijde van de Leuvehaven en achter uitkomende aan de Scheepmakershaven te Rotterdam, wijk A, n.° 195, Kadaster sectie G, n.s 411 en 412. Aangeslagen geweest in de Grondbelasting over 1843 op *f* 155, 70; renderende hetzelve jaarlijks aan Huur de som van *f* 1510.
De Kooper zal, des verkiezende, twee derden der Koopenningen als Eerste Hypotheek op het te Veilene gevestigd kunnen laten, tegen den interest van 5 pct., en jaarlijksche aflossing van een vijftiende gedeelte van het gevestigd gebleven Kapitaal.
Het te veilen Pand zal twee dagen vóór en op den dag der veiling kunnen worden bezigtigd, van des voormiddags ten elf tot des namiddags ten drie ure, mits men voorzien zij van een Permissie-Biljet, door één der voornoemde Notarissen afgegeven, ten wier Kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

*** Bij den Boekverkooper H. MOOLENIJZER *J. Zoon*, te Amsterdam, is uitgegeven en te Rotterdam bij *CORNELIS ARRENBERG* verkrijgbaar gesteld:
DAGUERREOTYPE, TOEGEPAST OP DE GEBEURTENISSEN IN DE STAATKUNDIGE WERELD EN HET FINANTIE-WEZEN, of *Waarheid zonder Vooringenomenheid of Vooroordeel*, ... *f* 0, 50.
Bovengenoemde debiteert met succes:
MARTIN, beredeneerd **NEDERDUITSCH WOORDENBOEK**, ... 6, 00.
ERNESTINE VAN BEIJEREN, **DE SMIDS DOCHTER UIT NAARDEN**, ... 3, 30.
J. M. SINDERAM, **MARGARETHA VAN DER HEYDE**, ... 2, 60.

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.